

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

Käsityöt, hyvinvointi ja sosiaalinen media kokemuksia neulonnan merkityksistä hyvinvoinnille

Helsingin yliopisto
Kasvatustieteiden maisteriohjelma
Käsityönopettajan opintosuunta
Pro gradu -tutkielma 30 op
Käsityötiede
Toukokuu 2021
Maria Varonen

Ohjaaja: Pirita Seitamaa-Hakkarainen

Tiedekunta - Fakultet - Faculty Kasvatustieteellinen tiedekunta, Kasvatustieteiden maisteriohjelma		
Tekijä - Författare - Author Maria Varonen		
Työn nimi - Arbetets titel Käsityöt, hyvinvointi ja sosiaalinen media – kokemuksia neulonnan merkityksistä hyvinvoinnille		
Oppiaine - Läroämne - Subject Käsityötiede		
Työn laji/ Ohjaaja - Arbetets art/Handledare - Level/Instructor Pro gradu -tutkielma / Pirita Seitamaa-Hakkarainen	Aika - Datum - Month and year toukokuu 2021	Sivumäärä - Sidoantal - Number of pages 54 s + 10 liites.
Tiivistelmä - Referat - Abstract <p><i>Tavoitteet.</i> Tutkielman tavoitteena on selvittää neulonnan harrastamisen vaikutuksia sosiaaliselle ja psyykkiselle hyvinvoinnille sekä syitä, minkä vuoksi Facebook yhteisön neulontaihteisissa ryhmissä ollaan jäsenenä. Tutkielmassa tarkastellaan käsityötä harrastuksena, käsitöiden yhteisöllisyyttä sekä sosiaalisen median verkkoyhteisöjä.</p> <p>Aiemmat tutkimukset ovat osoittaneet, että käsitöiden harrastamisella on positiivisia vaikutuksia hyvinvoinnille. Käsitöiden tekemisen on todettu vaikuttavan positiivisesti mielialaan, vähentävän stressiä sekä parantavan keskittymiskykyä. Sosiaalisen median on todettu tarjoavan käyttäjilleen paikan verkostoitumiseen, esitellä käsitöitään sekä mahdollisuuden jakaa ja saada tietoa.</p> <p><i>Menetelmät.</i> Tutkimus toteutettiin kvalitatiivisia, että kvantitatiivisia analysoinninkeinoja hyödyntäen, tutkimuksessa painotetaan kuitenkin kvalitatiivista analysointia. Tutkimuksen kohdejoukon muodostavat neulonnan harrastajat, jotka ovat jäsenenä Facebookissa neulontaihteisessä ryhmässä. Aineisto kerättiin verkkokyselyllä, verkkokyselyn linkkiä saateteksteineen jaettiin kolmeen Facebookin neulontaihteiseen ryhmään. Kyselyyn vastanneita oli 889 kappaletta. Aineistoa analysoitiin sisällönanalyysin keinoin sekä määrällistä aineistoa tilastollisin analyysimenetelmin.</p> <p><i>Tulokset ja johtopäätökset.</i> Tutkimusten tulosten perusteella voidaan todeta, että neulonnalla on positiivisia vaikutuksia yksilön sosiaaliselle ja psyykkiselle hyvinvoinnille. Tämän tutkielman tulokset kertovat siitä, että neulonta tuo samanhenkisiä ihmisiä yhteen, auttaa rentoutumaan sekä toimii keskustelun aiheena vaikeissa sosiaalisissa tilanteissa. Syitä sosiaalisen median neulontayhteisöissä olemiselle olivat ideoiden, vinkkien, avun ja tiedon saaminen.</p>		
Avainsanat – Nyckelord Käsityö harrastuksena, neulonta, yhteisöllisyys, hyvinvointi, sosiaalinen media, Facebook		
Säilytyspaikka - Förvaringsställe - Where deposited Helsingin yliopiston kirjasto – Helda / E-thesis (opinnäytteet)		

Tiedekunta - Fakultet - Faculty Educational Sciences		
Tekijä - Författare - Author Maria Varonen		
Työn nimi - Arbetets titel Käsityöt, hyvinvointi ja sosiaalinen media – kokemuksia neulonnan merkityksistä hyvinvoinnille		
Title Crafts, well-being and social media - experiences of the importance of knitting for well-being		
Oppiaine - Läroämne - Subject Craft science		
Työn laji/ Ohjaaja - Arbetets art/Handledare - Level/Instructor Master's Thesis / Pirita Seitamaa-Hakkarainen	Aika - Datum - Month and year May 2021	Sivumäärä - Sidoantal - Number of pages 54 pp. + 10 appendices
Tiivistelmä - Referat - Abstract <p><i>Goals.</i> The aim of the thesis is to find out how knitting as a hobby effects on social and psychological well-being, as well as causes, why people join Facebook knitting communities. Thesis examines craftsmanship as a hobby, community in crafts, as well as social media online communities. Previous studies have shown that with engaging in crafts has positive effects on well-being. Handicrafts making has been found to have a positive impact on mood, reducing stress as well as improving concentration. Social media has been found to offer its users a place for networking, showcase their crafts as well as the opportunity to share and gain information.</p> <p><i>Methods.</i> The study was carried out using both qualitative and quantitative means of analysis. However, the study places an emphasis on qualitative analysis. The research target set is made up by knitting enthusiasts, who are members of the Facebook knitting themed group. The data was collected using an online survey and an online survey link with the cover text was divided into three Facebook knitting groups. The number of respondents to the survey was 889 copies. The data was analyzed using the means of content analysis as well as quantitative data using statistical methods of analysis.</p> <p><i>Results and conclusions.</i> Based on the results of the studies can be noted that knitting has positive effects for the social and psychological well-being of the individual. The results of this thesis show, that knitting brings like-minded people together, helps to relax, as well as acting as a topic of discussion in difficult social situations. Reasons for being in social media knitting communities included ideas, tips and obtaining help and information.</p>		
Keywords crafts as a hobby, knitting, communality, well-being, social media, Facebook		
Säilytyspaikka - Förvaringsställe - Where deposited Helsinki University Library – Helda / E-thesis (theses)		

Sisällys

1. JOHDANTO	1
2. KÄSITYÖT HARRASTUKSENA JA YHTEISÖLLISENÄ TEKIJÄNÄ	3
2.1 Käsityö harrastuksena	3
2.2 Käsitöiden suosio vapaa-ajan harrastuksena.....	5
2.3 Käsityöt ja yhteisöllisyys	7
3. KÄSITYÖT JA HYVINVOINTI	9
3.1 Hyvinvoinnin osa-alueet.....	9
3.2 Käsityöt ja sosiaalinen hyvinvointi.....	9
3.3 Käsityöt ja psyykkinen hyvinvointi.....	11
4. SOSIAALISEN MEDIAN YHTEISÖT	14
4.1 Sosiaalisen median määritelmä	14
4.2 Facebook-ryhmät.....	15
4.3 Yhteisöllisyys sosiaalisessa mediassa.....	16
4.4 Facebook ja neulontaryhmät.....	18
5. TUTKIMUSTEHTÄVÄ JA TUTKIMUSKYSYMYKSET.....	20
6. TUTKIMUKSEN TOTEUTUS	20
6.1 Tutkimusmenetelmät.....	21
6.2 Aineiston kerääminen.....	22
6.2.1 Kyselylomakkeen kuvaus.....	22
6.3 Tutkimusaineisto	24
6.4 Aineiston analysointi	25
7. TUTKIMUSTULOKSET JA NIIDEN TULKINTAA.....	28
7.1 Taustatiedot	28
7.2 Neulontaryhmien merkityksiä.....	33
7.3 Millä tavoin ihmiset kokevat neulonnan vaikuttavan sosiaaliseen hyvinvointiinsa?.....	34
7.4 Mitkä ovat syitä Facebookin neulontaryhmissä olemiseen?.....	38
7.5 Yhteenveto tuloksista.....	41
8. LUOTETTAVUUS	41
9. POHDINTAA	46

LÄHTEET 50

LIITTEET

LIITE 1 Kyselylomakkeen saatekirje

LIITE 2 Kyselylomakkeen kysymykset

LIITE 3 Määrällisten kysymysten analyysit

TAULUKOT

Taulukko 1. Esimerkki alaluokan ja pääluokan muodostamisesta	27
Taulukko 2. Neulonnan merkityksiä sosiaaliselle hyvinvoinnille luokittelu.....	35
Taulukko 3. Syitä neulontaryhmässä olemiselle luokittelu.....	39

KUVIOT

Kuvio 1. Teoreettinen viitekehysmalli	20
Kuvio 2. Vastaajat ikäryhmittäin.....	28
Kuvio 3. Vastaajien jakautuminen maakunnittain.....	29
Kuvio 4. Neulonnan harrastuneisuus.	30
Kuvio 5. Neulontaryhmien seuraaminen.....	31
Kuvio 6. Neulonnan harrastamisen aktiivisuus.....	32
Kuvio 7. Mitä merkityksiä neulontaryhmillä on neulontaharrastuksesi kannalta?.....	33

1 Johdanto

Neuleyhteisöjen suosio on viime vuosina lisääntynyt huomattavasti ja jäsenmäärä on kasvussa koko ajan. Erilaisia neuleyhteisöjä on eri sosiaalisen median yhteisöissä useita ja tässä tutkimuksessa keskitytään Facebookin neulonta-aiheisiin ryhmiin ja tarkastellaan miten käsitöiden tekeminen edesauttaa yksilön hyvinvointia.

Omat positiiviset kokemukseni Facebookin Iloinen villasukka ja neule -ryhmästä kannustivat minua tutkimaan, miten muut jäsenet kokevat sosiaalisen median ryhmän tuen ja kokevatko he saavansa samankaltaista vertaistukea, jota itse olen saanut. Iloinen villasukka ja neule -ryhmässä on yli 50 000 jäsentä ja siellä jaetaan kuvia omista töistä, ideoista ja vinkeistä sekä pyydetään ja annetaan neuvoja. Itselleni ryhmä on tärkeä inspiraation ja vinkkien lähde, joka on tuottanut minulle hyvää mieltä, onnistumisen tunteita sekä sosiaalista kanssakäymistä.

Käsityön tekemisen merkitykset ovat hyvin moninaiset ja jollekin se saattaa olla terapiaa, kun toiselle käsitöiden tekeminen voi olla ajanvietettä. Jokaisella käsitöiden harrastajalla on omat näkemyksensä ja syynsä, mutta yksi keskeinen syy on käsityön hyvinvointiin liittyvät merkitykset (Pöllänen 2006, 73). Käsitöiden tekeminen koetaan usein merkitykselliseksi ja merkityksellinen toiminta lisää hyvinvointia esimerkiksi positiivisen mielialan kautta.

Käsitöitä ja hyvinvointia yhdessä on tutkittu vähän, mutta tutkittu on, että käsitöiden harrastamisella on useita hyvinvointia edistäviä tekijöitä. Neulonnan avulla ihminen voi esimerkiksi vähentää masennusta ja stressiä, parantaa keskittymiskykyä ja oppimista, kehittää motorisia taitoja sekä ennaltaehkäistä muistisairauksia.

YLEn uutisen (2017) mukaan suomalaiset ovat innokkaita käsitöiden tekijöitä, melkein jopa kaksi kolmasosaa suomalaisista tekee käsitöitä jossain määrin. Uutisessa haastatellun Sinikka Pölläsen mukaan käsitöiden harrastaminen on tulossa uudelleen ajankohtaiseksi ja samalla itsetekemisen kulttuuri on lisännyt nuorten kiinnostusta ja harrastuneisuutta käsitöissä. Sosiaalisen median käsityöaiheiset ryhmät ovat uutisen mukaan nousussa, mutta silti löytyy vielä käsityöryhmiä ja niiden suosio on ollut myös kasvussa (YLE Selin, 2017).

Tässä tutkimuksessa keskitytään sosiaalisen median yhteisöistä Facebookiin, jossa on useita neulontaan liittyviä ryhmiä. Olen itse jäsenenä kolmessa eri neulontaryhmässä, joissa on yhteensä yli 120 000 jäsentä. Osa jäsenistä varmasti kuuluu useampaan ryhmään kuten itsekin. Olen oppinut neulomaan peruskoulussa ja siitä lähtien olen ollut innokas neulonnan harrastaja. Nämä Facebookin ryhmät ovat antaneet minulle vinkkejä ja ideoita tuleviin töihini sekä opettaneet minulle paljon esimerkiksi langadominanssista sekä kirjoneuleiden langanjuoksuista. Olen myös neulonut ensimmäisen villapaitani ryhmien innoittamina ja sieltä löytyneiden vinkkien ja apujen saatamana.

Tässä pro gradu -tutkielmassa tutkitaan, minkälaisia hyötyjä ja vaikutuksia neulonnalla on sosiaaliselle ja psyykkiselle hyvinvoinnille. Erityisesti tutkimuksessa painotetaan merkityksiä sosiaalisen median yhteisön ja yksilön hyvinvoinnin kokemusten välillä.

Käsityön tutkimuskentässä sosiaalisen median yhteisöjä on tutkittu kohtalaisen vähän, mutta sosiaalisen median tutkiminen käsityötieteissä on selkeästi nousussa. Kyselytutkimus suoritettiin Facebookin neulonta-aiheisissa ryhmissä otsikolla neulonnan harrastuksen vaikutuksia ja merkityksiä sosiaalisen ja psyykkisen hyvinvoinnin kannalta.

2 Käsiyöt harrastuksena ja yhteisöllisenä tekijänä

Tässä luvussa tarkastellaan käsiyötä harrastuksena, käsiyötä yhteisöllisenä tekijänä ja näihin liittyvää käsitteistöä. Käsiyöt parantavat tutkitusti hyvinvointia sen eri osa-alueilla. Käsitöiden tuomat hyvinvoinnin merkitykset liittyvät usein käsiyötuotteeseen sekä käsiyöprosessiin, joka syntyy tuotteen käsin valmistuksesta. Keskeisiä käsitteitä ovat harrastaminen ja yhteisöllisyys. Näiden lisäksi tarkastellaan käsitöiden harrastamista Suomessa.

2.1 Käsiyö harrastuksena

Metsämuuronen (1995, 21) määrittelee harrastuneisuuden seuraavasti: ”Harrastuneisuus on suhteellisen pysyvä tiettytyypisiin toimintoihin positiivissävyyisenä toimintavalmiutena yksilön toiminnallisella, kognitiivisella ja affektiivisella alueella ilmenevä jatkuva omaehtoinen suuntautuminen.” Harrastuneisuus voidaan nähdä laajempänä käsitteenä kuin harrastus.

Metsämuurosen (1995) mukaan harrastuksessa itse toiminta nousee esiin ja sen ajatellaan olevan suhteellisen pysyvää ja jatkuvaa toimintaa. Se kohdistuu johonkin tiettyyn asiaan, lajiin, välineeseen tai tekniikkaan, kuten esimerkiksi neulontaan, kitaran soittoon tai jalkapalloon. Harrastus ja siitä syntyvä oppiminen tapahtuu mielihyvätunteen vallitessa. Harrastuneisuudella taas viitataan laajemmin suhteellisen pysyvään toimintavalmiuteen tai suuntautumiseen, joka on kohdistunut tiettyyn harrastusalueeseen, kuten esimerkiksi käsitöihin. (Metsämuuronen 1995, 21-55).

Kouhia (2016, 20-25) toteaa, että käsiyöharrastuksen merkitys arjessa on korostunut ja yhä useammat nauttivat käsitöiden tekemisen hyvinvointivaikutuksista, itse tehtyjen tuotteiden valmistamisesta sekä tekemisen ilosta muutaman viimeisen vuosikymmen aikana. Yhdeksi merkittävämmäksi tekijäksi käsiyön harrastamisen suosion kasvamisessa Kouhia epäilee sosiaalista mediaa ja sen tuomaa mahdollisuutta jakaa yhteistä harrastusta muiden käsitöiden harrastajien kanssa verkossa. (Kouhia 2016, 20-25.) Nykypäivänä käsiyöt ovat enemmänkin vapaa-ajan harrastus ja usein tuotteen saisi ostettua kaupasta halvemmalla kuin itse tekemällä. Tästä huolimatta käsitöitä harrastetaan aktiivisesti. Nykäsen (2014, 75) pro gradu -tutkielman mukaan yleisimpiä syitä

suomalaisten käsityöharrastajien käsitöiden tekemiselle olivat käsillä tekemisen rauhoittava vaikutus, käsillä tekemisen terapeuttisuus ja ajatus mukavasta ajanvietteestä. Harvoin syynä oli tutkimuksen mukaan kaupasta ostettavien teollisesti tuotettujen tuotteiden välttäminen, rahan tienäminen tai tuotteen saaminen edullisesti. (Nykänen 2014, 75.) Hemmings (2014, 50) toteaa, että neulominen liittyy usein sosiaaliseen ryhmätoimintaan ja se on viime vuosina nostanut suosiotaan osittain erilaisten neulontaryhmien ja yhteisöjen avulla, mikä on uudistanut ja luonut positiivista kuvaa neulonnan harrastamisesta.

Kojonkoski-Rännäli (1995, 119) mukaan käsityö tekniikkana on käsin tai käsityövälineillä tapahtuva tekeminen, jonka avulla ihmisen ja materiaalisen maailman välille syntyy yhteys. Käsityöllä voidaan nähdä olevan yhteys ihmisen omakuvan muodostumisessa ja itsetunnon kehityksessä. Käsityöstä syntyvä konkreettinen tuote voidaan nähdä ilmentävän myös tekijänsä persoonallisuutta. Vähälä (2003, 105) toteaa käsityöllä olevan erittäin suuri merkitys ihmisen aivotoiminnalle sen kokonaisvaltaisen toiminnan vuoksi. Käsitöitä tehdessä vasen ja oikea aivopuolisko toimivat yhdessä. Käsitöiden tekeminen on monimutkainen ja monitahoinen prosessi, jossa kädet, silmät ja mieli tekevät yhteistyötä keskenään (Seitamaa-Hakkarainen, Huotilainen, Mäkelä, Groth & Hakkarainen 2016, 1). Aalto ja Luutonen (2012, 22) arvioivat, että käsityötaidot eivät enää nykyään periydy isovanhemmilta tai vanhemmilta kuten ennen vanhaan, vaan nykyään ne opetellaan omatoimisesti, mikäli niitä ei ole opittu koulussa.

Vuoden 2020 maaliskuussa maailmaa laajasti kohdannut Covid-19 pandemia on vaikuttanut vahvasti käsitöiden harrastamiseen. Lisääntynyt vapaa-ajan vietto ja kotona oleminen on nostanut ihmisten innostusta aloittaa käsitöiden tekeminen. Neulonta nähdään trendikkäämpänä eikä sitä mielletä enää täysin eläkeläisten harrastukseksi. Ulkomaailman yhteyksien vähetessä, neulontayhteisöt tarjoavat mahdollisuuden yhteisöllisyyteen ja yhteydenpitoon samanhenkisten ihmisten kanssa. Talouselämä (2021) uutisoi vuoden 2021 tammikuussa Novitan myynnin kasvusta jopa 50 prosentilla. Novitan toimitusjohtaja Daniela Yrjö-Koskisen (2021) mukaan neulominen on lisääntynyt myös miesten keskuudessa pandemian aikana. Kaleva (2020) kirjoitti myös koronan käynnistämästä käsityöbuumista joulukuussa 2020. Useat ovat löytäneet käsityön ja neulonnan riemun, jonka myötä sosiaalisessa mediassa jaetaan neulomisen iloa sekä onnistumisia. (Kaleva, 26.12.2020.)

2.2 Käsitöiden suosio vapaa-ajan harrastuksena

Pölläsen (2019) varhaisemmat tutkimukset ovat osoittaneet selkeää yhteyttä vapaa-ajan ja hyvinvoinnin sekä luovien ja itse ilmaisun vapaa-ajan muotojen välillä. Joidenkin käsityksien mukaan vapaa-ajan aktiviteetit, joissa on itsensä toteuttamista, mielekästä sitoutumista, sosiaalista yhteyttä ja itsensä kehittämistä, lisäävät ihmisen psykologista hyvinvointia. (Pöllänen & Weissmann-Hanski 2019, 349.) Pöllänen (2015, 83) toteaa, että viimeisten vuosikymmenien aikana kiinnostus stressin luonteeseen, syihin ja seurauksiin on kasvanut räjähdysmäisesti niin töissä kuin vapaa-ajalla. Pölläsen tutkimuksen mukaan vapaa-ajan aktiviteetit voivat toimia resursseina ja strategioina stressistä selviytymisestä ja luoda positiivisia sopeutumisen tuloksia ja hyvinvointia (Pöllänen 2015, 83).

Pöllänen ja Weissmann-Hanski (2019, 348) nostavat esille, että käsitöiden tekeminen ei ole enää välttämättömien tarvikkeiden ja vaatteiden hankkimiseksi, käsitöiden tekemisestä on tullut harrastus ja halu luoda asioita käsin. Nykyään käsitöitä harrastetaan vapaa-ajalla ja käsillä tekeminen vaikuttaa olevan nousussa ja kasvattamassa suosiotaan ainakin sosiaalisen median antaman vaikutuksen perusteella. Riitta Hanifi (2005, 126) on pohtinut ja tulkinnut Tilastokeskuksen vapaa-aikatutkimuksen (2002) tuloksista, että käsitöiden tekeminen on lisääntynyt vuoden 1981 jälkeen ja vuoden 2000-luvun alussa suomalaisista 67 prosenttia teki käsitöitä. Tuorempien tilastojen mukaan käsityön suosio on kuitenkin laskenut vuosien saatossa ja Tilastokeskuksen virallisen tilaston 2018 mukaan käsitöiden harrastajia oli 51 prosenttia Suomen väestöstä (Tilastokeskus, 2018). Tämä luku kertoo käsityön suosion laskemisesta, jonka mukaan yhä vähemmän suomalaiset harrastavat käsitöitä.

Taitoliiton (2018) tutkimuksen mukaan jopa 77 prosenttia suomalaisista harrastaa jonkinlaisia käsitöitä, nikkarointia tai rakentelua satunnaisesti ja 34 prosenttia vastaajista vähintään muutaman kerran kuussa. Vastaajista 25 prosenttia 36-65-vuotiaista suomalaisista tekee käsitöitä viikoittain. Tuloksien perusteella selkeästi suosituin käsityön harrastamisen muoto erityisesti naisten keskuudessa oli neulonta ja virkkaus. Tutkimuksen tilastoista selviää, että käsitöiden harrastamisen yleisyys kulkee käsikädessä ikäluokan kanssa. Sitä enemmän käsitöitä harrastetaan mitä vanhemmasta ikäluokasta on kyse. Yleisintä käsitöiden harrastaminen on yli 65-vuotiaiden keskuudessa,

sillä heistä jopa 51 prosenttia on ilmoittanut harrastavansa käsitöitä säännöllisesti. Ikäluokissa 25–64 ikävuoden välillä säännöllisesti käsitöitä harrastaa 41–44 prosenttia ja 18–24-vuotiaista säännöllisesti käsitöitä harrastaa 37 prosenttia. Taitoliiton tutkimukseen osallistuneiden mukaan heidän motiivinsa käsitöiden tekemiseen oli käsitöiden terapeutisuus, rentoutuminen, luovuus sekä onnistumisen kokemukset. Jopa 67 prosenttia vastaajista seuraa päivittäin käsityöaiheisia sosiaalisen median päivityksiä, esimerkiksi Facebookissa tai Instagramissa. Hanifi ja Pääkkönen (2011, 41) toteavat vuonna 2011 tutkimukseen osallistuneista 65 vuotta täyttäneistä 13 prosenttia oli tehnyt käsitöitä tutkimuspäivänä ja 2000-luvun alussa vajaa viidennes oli tehnyt käsitöitä tutkimuspäivänä. Ilmiötä, jossa eniten käsitöitä harrastavat 65 vuotta täyttäneet selittää varmasti osittain eläköityminen ja ajan vapautuminen harrastuksille.

Nykänen (2014) on tutkinut pro gradu -tutkielmassaan vapaa-ajan käsityöharrastamista. Nykäsen tutkimuksessa myös neulonta ja virkkaus nousivat esille suosituimpina käsityötekniikkoina. Nykäsen mukaan käsityö harrastuksessaan jopa 92 prosenttia hyödyntää käsityökirjoja tai -lehtiä vähintään silloin tällöin. Internet on kuitenkin helpottanut käsitöiden harrastamista siihen liittyvien ohjeiden ja neuvojen saamisen sekä käsitöihin liittyvien asioiden jakamisen suhteen. Nykänen toteaa tutkimuksensa tuloksien perusteella, että käsityöharrastajista 70 prosenttia hakee tietoa, ohjeita tai inspiraatiota internetistä usein tai lähes aina käsitöihinsä tai niitä suunnitellessa ja 90 prosenttia silloin tällöin. (Nykänen 2014.) Aikaisemmin oltiin riippuvaisia toisista ihmisistä fyysisesti, kun tietoa ja osaamista jaettiin suullisesti (Na 2012, 79).

Nykäsen (2014) teettämän tutkimuksen tulosten perusteella pehmeiden materiaalien harrastajissa miesten osuus oli miltei olematon, kun taas kovien materiaalien harrastajissa miesten osuus oli lähes 80 prosenttia. Eri käsityötekniikoiden välillä harrastuneisuus on kovin sukupuolittunutta. Suomen virallisten tilastojen (SVT 2018) mukaan naiset harrastavat käsitöitä yleisesti enemmän kuin miehet, naisista 55 prosenttia ja miehistä 47 prosenttia harrastaa käsitöitä. Kovien materiaalien käsitöissä, kuten esimerkiksi puutöissä ja elektronisissa rakennus- ja korjaustöissä suurin osa harrastajista on miehiä. Pehmeiden materiaalien käsitöissä, kuten esimerkiksi ompelussa ja neulomisessa suurin osa harrastajista on naisia.

2.3 Käsitöt ja yhteisöllisyys

Käsitöt nähdään usein yksilötoimintana, mutta siihen liittyy vahvasti yhteisöllisyys sekä yhdessä tekeminen. Huutilainen ja Peltolainen (2017, 175) toteavat, että tekstiilillä on erinomainen mahdollisuus olla sosiaalinen sekä yhteisöllinen harrastus, sillä tekstiilitöiden teko ei häiritse kuuntelua tai keskustelua. Huutilaisen, Rankasen, Grothin, Seitamaa-Hakkaraisen ja Mäkelän (2018, 8) mukaan tänä päivänä käsitöitä tehdään yhdessä erilaisten tapaamisten muodossa, esimerkiksi neulontaa harrastavat tapaa neulekahviloissa. Näihin tapaamisiin ei tulla pelkästään käsitöiden tekemisen vuoksi vaan siellä tavataan muita ihmisiä, joilla on sama kiinnostuksen kohde. Ryhmäläisten kanssa keskustellaan, jaetaan osaamista ja ylläpidetään sosiaalisia suhteita. Käsitöiden harrastaminen lisää sosiaalista yhteenkuuluvuuden tunnetta. (Rankanen, Groth, Seitamaa-Hakkarainen & Mäkelä 2018, 8.)

Internet tuo omanlaisensa ulottuvuuden käsitöiden, yhteisöllisyyden sekä sosiaaliselle hyvinvoinnille. Stannard ja Sanders (2015, 105) toteavat, että yhteisön ei tarvitse olla fyysinen, se voi olla myös virtuaalinen sosiaalisen median yhteisö ja se voidaan silti kokea merkityksellisenä. Erilaiset sosiaalisen median yhteisöpalvelut mahdollistavat saman henkisten ja samoista asioista kiinnostuneiden henkilöiden löytämään toisensa. Niin verkossa kuin paikan päällä tapahtuvissa tapaamisissa ryhmäläisten kesken jaetaan osaamista, keskustellaan käsitöistä ja niiden tekemisestä sekä yhdessä tehdään käsitöitä. Verkossa tapahtuva toiminta mahdollistaa myös omien töiden esittelyn, löytää itselle uutta tietoa sekä jakaa muille omaa osaamistaan ja tietoa. Käsitöiden sosiaalisuutta ja yhteisöllisyyttä on mahdollista toteuttaa verkossa monin tavoin ja erilaisien kanavien kautta. Pöllänen ja Weissmann-Hanski (2019, 349) kirjoittavat, että käsitö on integroitunut sosiaaliseen mediaan, joka tarjoaa kanavan yhteisöjen rakentamiseen, muiden harrastajien tuen, inspiraation lähteen sekä ideoiden jakamisen mahdollisuuden. He toteavat useiden tutkimusten osoittaneen kasvokkain sekä verkkoyhteisöjen välityksellä tapahtuvan vuorovaikutuksen innostavan ja kannustavan yhteistyöhön, keskusteluun sekä mahdollistavat käsitöiden tekemisestä syntyvien mielikuvien jakamisen muiden kanssa. Käsitöiden sosiaalisuutta ja yhteisöllisyyttä on mahdollista toteuttaa verkossa monin tavoin ja erilaisten kanavien kautta. (Pöllänen & Weissmann-Hanski 2019, 349.)

Stannardin ja Sandersin (2015, 105–111) teettämän tutkimuksen tuloksien perusteella nuoret naiset 18–30-vuotiaat tekevät käsitöitä, sillä käsitöiden avulla he voivat tuoda esille omaa luovuuttaan, tehdä useaa asiaa yhtä aikaa sekä saada sosiaalisia kontakteja neulontatapaamisista sekä sosiaalisen median yhteisöistä. Tutkimuksessa tuli esille myös hyvin vahvana ja tärkeänä tekijänä toisten harrastajien vertaistuki. Osa vastaajista koki, että kaikki eivät ymmärrä heidän intohimoaan neulontaa kohtaan ja ihmiset ihmettelevät julkisella paikalla neulomista. (Stannard & Sanders 2015, 105–111).

3 Käsitteet ja hyvinvointi

Tässä luvussa tarkastellaan mitä on hyvinvointi, mitä osa-alueita hyvinvointiin sisältyy sekä syvennyttään tarkastelemaan käsityön vaikutuksia sosiaaliselle ja psyykkiselle hyvinvoinnille. Pölläsen (2012, 1-7) mukaan käsitys ja hyvinvointi tutkimuskohteena nähdään sosiaalisena, psyykkisenä, fyysisenä ja aineellisena hyvinvointina. Hyvinvointi käsitteenä on hyvin laaja ja moniulotteinen. Sitä voidaan tarkastella erilaisista näkökulmista erilaisin sisällöin. Käsitys voi tuottaa ja kehittää hyvinvointia esimerkiksi terapeutisena toimintana sekä sosiaalisena ja kulttuurisena yhdessä olemisen tai yhdessä tekemisen muotona.

3.1 Hyvinvoinnin osa-alueet

Hyvinvointi on käsitteenä kovin laaja-alainen sekä moninainen. Hyvinvoinnin osatekijät jaetaan kolmeen ulottuvuuteen, jotka ovat terveys, materiaallinen hyvinvointi ja koettu hyvinvointi. Hyvinvointiin kuuluu niin yhteisön kuin yksilöiden hyvinvointi. Yhteisön hyvinvointiin voivat vaikuttaa asuinolot, ympäristö, työllisyys, työolot ja toimeentulo. Yksilöiden hyvinvointiin vaikuttavat sosiaaliset suhteet, itsensä toteuttaminen, onnellisuus sekä sosiaalinen pääoma. Koettua hyvinvointia voidaan mitata elämänlaadulla. Elämänlaatuun vaikuttavat terveys, materiaallinen hyvinvointi, odotukset hyvästä elämästä, ihmissuhteet, omanarvontunto ja mielekäs tekeminen. (THL 2020).

Ojasen (2009, 114) mukaan sosiaalinen pääoma on Robert Putnamin luoma käsite, joka kuvaa luottamusta ihmisiin ja instituutioihin sekä osallistumista sellaisiin ryhmiin, yhteisöihin ja yhdistyksiin, joissa on paljon sosiaalista vuorovaikutusta. Ihmisten kiinnostus omaa hyvinvointiaan on vahvistunut vuosien saatossa, joka näkyy myös julkaistuissa kirjoissa, lehdissä sekä televisio-ohjelmissa. Esimerkiksi terveyttä käsitteleviä lehtiä julkaistaan Suomessa paljon. (Ojanen 2009, 11–12). Kotiranta, Haak ja Niemi (2011, 241-242) toteavat, että sosiaalinen käsitteenä on monimuotoinen ja monimutkainen ilmiö, jolla pääsääntöisesti viitataan erilaisiin ryhmiin ja yhteisöihin, joissa sosiaalista toimintaa syntyy. Rauramo (2004, 122) kirjoittaa, että ryhmiin ja yhteisöihin kuulumisen myötä ihminen kokee yhteisöllisyyttä ja yhteenkuuluvuutta muiden kanssa. Erilaiset harrastukset, yhdessä tekeminen ja toimiminen voivat lisätä tätä yhteenkuuluvuuden tunnetta (Kotiranta ym. 2011, 242).

3.2 Käsitöet ja sosiaalinen hyvinvointi

Burt ja Atkinson (2012, 57) toteavat, että käsitöitä harrastetaan niin yksin kuin yhdessäkin, ystävien löytäminen käsitöiden parista on mahdollista, sillä yhteinen kiinnostuksen kohde harrastuksena helpottaa ystäväystymistä. Omien töiden esittelyä ja niistä kertomista muille saman harrastuksen parissa oleville pidettiin merkityksellisenä ja sen vaikutuksista itsetunnolle. Käsitöiden harrastajat jakavat ideoita ja taitoja toinen toisilleen sekä haasteita kohdatessa toiset auttavat mielellään kannustamalla ja tukemalla toisiaan käsityön valmiiksi saamisessa. (Burt & Atkinson 2012, 57.) Riley, Corkhill ja Morris (2013, 53-54) tutkivat Facebook yhteisön neulontaryhmien sosiaalisia yhteyksiä ja vuorovaikutusta missä vastaajat kuvailivat neulontaa hyväksi keskustelun aloitukseksi sekä ihmisiä yhdistäväksi asiaksi, joka voi johtaa keskusteluihin muista aiheista. Heidän mukaansa neulonnan rytmisen luonne voi luoda tekijälleen rauhan sekä rentoutumisen tunnetta ja tämä heijastuu stressin lievityksessä positiivisesti. (Riley, Corkhill & Morris 2013, 53.) Huutilainen, Rankanen, Groth, Seitamaa-Hakkarainen ja Mäkelä (2018, 8) ovat todenneet myös käsitöiden harrastamisen lisäävän sosiaalista yhteenkuuluvuuden tunnetta.

Pöllänen (2015, 93) kirjoittaa tutkimuksessaan, että käsityöt tarjoavat henkistä tukea ja sosiaalisia suhteita, joissa keskitytään itse käsitöihin eikä omiin ongelmiin. Käsitöiden tekeminen, valmiit tuotokset ja kokemusten vuorovaikutus lisäävät ihmisten hyvinvointia (Pöllänen 2015, 76). Pöllänen (2012) mukaan käsityöt yhdistetään ja liitetään usein hyvinvointiin sekä elämälaatuun ja näin ollen käsityöt voivat toimia yksilön subjektiivisen elämänlaadun ja hyvinvoinnin lisäämisen välineenä. Corkhill, Hemmigs, Maddock ja Riley (2014, 36-39) tutkimuksensa tuloksien perusteella toteavat, että vuorovaikutus muiden kanssa virtuaalisesti verkossa tai reaaliaikaisesti ryhmässä paransi osallistujien sosiaalisia- ja viestintätaitoja jokapäiväisissä keskusteluissa sekä internet taidoissa. Neulonta nähdään usein yksilön toimintana, mutta neulonta on myös väline sosiaalisten yhteyksien luomiseen niin virtuaalisesti kuin kasvotusten neulonta tapaa- misissa. (Corkhill, Hemmigs, Maddock & Riley 2014, 36-39.) Aikasalo (2006, 40) kirjoittaa, että aikaisemmin käsityöprosessin lopputulos eli tuote oli tärkein osa käsityön tekemistä, nykypäivänä käsitöiden harrastaja voi kokea itse käsityöprosessin, luovan suunnittelun ja itse tuotteen tekemisen yksin tai yhdessä muiden kanssa kaikista merkittävimmäksi osaksi käsitöiden tekemistä ja harrastamista.

Pöllänen ja Voutilainen (2017, 626–627) tutkimuksen tuloksista nousee esille käsitöiden tuoma sosiaalinen puoli. Tutkimukseen osallistuneet äidit kokivat neulonnan sopivana harrastuksena, sillä sitä voi harrastaa kotona ja olla kuitenkin mukana samalla perheen tekemisissä. Kuitenkin osa vastaajista piti myös tärkeänä tapaamisia neulekahviloissa, heidän mielestään se oli heidän omaa aikaansa, kun he voivat keskittyä neulomiseen ja siihen liittyviin keskusteluihin muiden neulontaa harrastavien kanssa. Suurin osa vastaajista kuitenkin koki tärkeimmäksi sosiaalisiksi kontaktiksi sosiaalisen median yhteisöt. Heidän mielestään nämä yhteisöt antavat paljon ja ovat saatavilla, kun heille sopii. Vastaajat kertoivat voivansa purkaa tunteitaan sekä tyhjentää ajatuksiaan toisten neulonnan harrastajien kanssa. Suurin osa vastaajista kertoi, että heidän taitonsa ovat kehittyneet näiden sosiaalisen median yhteisöjen avulla. He kokivat myös kannustavana sekä itsetuntoa kohottavana muiden ihmisten kehuja ja kannustukset. (Pöllänen & Voutilainen 2017, 626–627).

Katja Vilhunen (2012, 93–94) toteaa väitöskirjassaan, että esimerkiksi erilaisten käsityöblogien kautta on mahdollista ylläpitää ystävyys-suhteita, toimia ja olla osana yhteisöä sekä tutustua uusiin ihmisiin. Vilhunen mukaan neulebloggaajat pitävät tärkeänä yhteisöllisyyttä ja samanhenkisiä ihmisiä, joiden kanssa on mahdollista keskustella ja vaihtaa ajatuksia neulonnasta.

3.3 Käsityöt ja psyykinen hyvinvointi

Neulonta käsityötekniikkana on monipuolinen ja sitä voi tehdä melkein missä vain. Neulonta voidaan nähdä niin prosessina kuin tuotteen valmistuksena. Corkhillin yms. (2014, 36–54) mukaan neulontaprosessilla on myös psykologisia vaikutuksia, neulonnan rytmikäs sekä aistillinen luonne voi toimia rauhoittavana, meditatiivisena sekä terapeuttisena toimintana. Heidän tutkimuksensa tuloksien perusteella henkilöt, jotka kärsivät masennuksesta kokivat neulonnan vaikuttavat heidän mielialaansa positiivisesti. Masennuksesta kärsineet osallistujat kokivat mielialansa iloisemmaksi sekä yli puolet tutkimukseen osallistuneista kokivat olevansa iloisempia neulomisen jälkeen. Tutkimuksen tuloksista nousi esille myös, että neulominen on monille paljon enemmän kuin pelkkä harrastus ja neulonnan fyysinen ja henkinen toiminta voi edistää hyvinvointia merkittävällä tavalla. (Corkhill yms. 2014, 36–54.)

Käsitöiden harrastaminen voi toimia myös välineenä vaikeiden ja haastavien tilanteiden käsittelyssä ja sen myötä tuoda mielenrauhaa. Pöllänen (2006, 73) kirjoittaa, että käsityö saatetaan nähdä toimintana, joka lisää psyykkistä hyvinvointia, terapiana, rentoutumisen välineenä sekä voimaannuttavan flow-kokemuksen tuottajana. Käsityö voi toimia myös elämänlaadun ja subjektiivisen hyvinvoinnin lisäämisen yhtenä välineenä (Pöllänen 2012,1). Käsitöiden harrastaminen voi vähentää myös negatiivisia tunteuksia. Tällaisia negatiivisia tunteuksia voi olla esimerkiksi ikävät vastoinkäymiset, turhautuminen mutta myös masennus sekä ahdistus. Useat masennuksesta kärsivät kokivat, että käsitöiden harrastaminen antaa heille mahdollisuuden paeta hetkellisesti negatiivisia tunteuksia, joita he kokevat. Käsitöiden harrastus saatetaan myös aloittaa uudelleen kriisin tai muun vaikean elämäntilanteen sattuessa, jotta negatiivisten tunteiden käsittely olisi helpompaa. Käsitöiden tekeminen voi tuottaa tekijälleen mielihyvän tunnetta ja käsityöt koettiin miellyttävimmäksi vapaa-ajan harrastukseksi elämässä. Käsityöt tarjoavat tyytyväisyyttä, virkistystä, optimismia, tukea ja positiivisia suhteita sekä auttavat selviämään negatiivisten ajatusten kanssa. (Pöllänen 2015, 67-92.)

Kivinen, Keränen ja Ruuti (2010, 59–61) toteavat, että kaikenlainen käsitöiden harrastaminen tekee tutkitusti hyvää aivoille, erityisesti virkkaamisen ja neulomisen on todettu monin tavoin edesauttavan aivojen toimintaa. Huutilaisen ja Peltosen (2017) mukaan aivotutkimusten myötä arvostus käsitöiden tekemistä kohtaan on kasvanut. Käsitöitä tehdessä tarvitaan liike-, tunto- ja näköalueita, jotka muodostavat ison osan aivokuoren pinta-alasta. Nämä aivoalueet tarvitsevat liikettä erityisesti niiden kehittyessä eli lapsuudessa, mutta käsitöiden tekeminen on hyödyllistä myös aikuisilla. Tekemällä käsitöitä voidaan tietoisesti laskea ylivirittynyttä tilaa tai ylläpitää saavutettua vireystilaa. Käsillä tekeminen on monille rentoutumisen keino kiireisessä arjessa, nykypäivän kiireen keskellä täytyy tietoisesti opetella myös rentoutumaan. (Huutilainen & Peltonen 2017, 117–118.) Huutilainen (2014) kuvailee käsitöiden merkityksistä palautumisen ja stressin palautumisen kannalta ja sen saavuttamiseksi tulisi toimia niin, että jos työt tai opiskelut ovat stressaavia, kannattaa valita helppo monotoninen käsityö. Jos työt tai opiskelut ovat monotonista, kannattaa valita monimutkaisempi käsityö ja haastaa itseään.

Pöllänen (2006, 66-75) mukaan käsitöillä on myös vaikutusta tekijän sisäiseen ja ulkoiseen elämänhallintaan ja sen myötä myös hyvinvointiin. Elämänhallinnalla tarkoitetaan yksilön kykyä kohdata ja ratkaista erilaisia ongelmatilanteita, vastoinkäymisiä ja siirtymiä elämän eri vaiheissa. Tarpeeksi hyvä elämänhallinta auttaa sopeutumaan odottamattomiin muutoksiin ja tilanteisiin ilman henkisen tasapainon tai tulevaisuuden uskon horjumista. Pöllänen kirjoittaaakin, että käsitöiden tekeminen voi mahdollisesti antaa tekijälleen kokemusta elämänhallinnasta, joka tukee siten henkistä tasapainoa ja tyytyväisyyttä. Voidaan myös nähdä käsitöiden toimivan henkisenä voimavarana sekä psyykkisen hyvinvoinnin tukena. (Pöllänen 2006, 66–75.)

Käsitöiden harrastamisella on suuri vaikutus ja jo pieni hetki päivässä käsityön parissa voi vaikuttaa positiivisesti. Jotkut kuvailevat tätä hetkeä käsitöiden parissa rauhan tunteeksi, luovaksi hetkeksi sekä henkilökohtaiseksi saavutukseksi. (Hagedorn & Springgay 2013, 14.) Stannard ja Sanders (2013, 108–109) tuovat esille omassa tutkimuksessaan, että neulomista pidettiin yhtenä parhaimpana rauhoittumisen tapana ja jännityksen lievityksen keinona. Vastaajat kuvailivat neulontaa myös stressin lievittäjäksi, ja osa vastaajista kertoi neulovansa pidempään, sillä he tunsivat itsensä niin rentoutuneeksi, että halusivat ylläpitää kokemaansa tunnetta. (Stannard & Sanders 2013, 108-109.)

4 Sosiaalisen median yhteisöt

Suomisen (2013, 9–24) mukaan sosiaalisen median käsite nähdään hyödyllisenä, sillä sen myötä kiinnitetään huomiota uusiin vuorovaikutuksellisuuden ja yhteisöllisyyden muotoihin. Käsite on toisaalta myös ongelmallinen, sillä sen avulla tehdään yksioikaisesti eroa uuden ja vanhan välillä. Sosiaalisesta mediasta puhutaan paljon, mutta mitä tällä sanaparilla kulloinkin tarkoitetaan?

4.1 Sosiaalisen median määritelmä

Suomisen (2013) mukaan palvelut sosiaalisessa mediassa tuntuivat käyttäjien mielestä yhteisöiltä ja niihin osallistuminen sekä sisällöntuottaminen niihin oli ilmaista. Tämä määrittely on toimiva, mutta 2010-luvulla sosiaalinen media on muodostunut yleiskäsitteeksi. Sosiaalisella medially viitataan nykypäivänä melkein mihin tahansa verkkopalveluun, jossa on paljon henkilöitä, jotka jakavat sisältöä tai kommunikoivat keskenään. (Suominen 2013, 9–24.)

Sosiaalisen median määrittely ei kuitenkaan ole yksinkertaista, koska sille on muodostunut useita erilaisia määritelmiä vuosien saatossa. Ahlqvist, Bäck, Halonen ja Heinonen (2008, 13–14) toteavat, että sosiaalisen median toiminnallisen määritelmän mukaan viittaa ihmisten vuorovaikutukseen sekä sisällön luomiseen, jakamiseen, vaihtamiseen ja kommentointiin yhteisöissä sekä verkostoissa. Heidän näkemyksensä mukaan sosiaalinen media rakentuu kolmeen pääelementtiin, joita ovat sisältö, yhteisöt ja Web 2.0. Sisältö on käyttäjien luomaa sisältöä, joka voi olla hyvin erilaista riippuen käyttäjästä. Käyttäjien luoma sisältö voi olla esimerkiksi kuvia, videoita, läsnäolotietoja, tunnisteita, arvosteluja ja soittolistoja. Se mitä käyttäjät voivat luoda ja julkaista verkossa on hyvin laaja-alaista. Kun useat käyttäjät luovat sisältöä ja lataavat sitä verkkoon muodostuu siitä sosiaalista toimintaa. Verkossa olevien yhteisöjen kautta käyttäjät voivat kommunikoida toistensa kanssa joko suoraan tai mediaobjektien avulla. Kolmannella pääelementillä Web 2.0 tarkoitetaan teknistä näkökulmaa, jota ilman käyttäjät ja sisältö eivät pystyisi vastaa-maan samoissa määrin. (Ahlqvist, Bäck, Halonen & Heinonen 2008, 13-14.) Suominen (2013, 291) toteaa, että on vaikea luoda sosiaalisesta mediasta yhtenäistä esitystä ja näkemystä, koska ilmiö muuttuu kaiken aikaa. Vuosina 2003–2005 keskusteltiin paljon blogeista ja siellä tapahtuvasta kirjoittamisesta, kommentoinnista sekä seuraamisesta. Vuoden 2005 loppupuolella sosiaalista

verkkoa ja käyttäjätuotantoa aloitettiin tarkastelemaan Web 2.0 käsitteen avulla. Sosiaalisessa mediassa kuvien ja liikkuvan kuvan jakaminen alkoivat painottumaan vuodesta 2006 lähtien. Tämä ilmiö liittyi Youtuben mediahuomioon ja käyttäjämäärien kasvuun kuvan- ja videojakopalveluissa. Varsinainen sosiaalisen median käsite on yleistynyt käytössä vuosina 2007–2008 ja ilmiön lippulaivoiksi tulivat verkosto- ja yhteisöpalvelut. Facebook mielletään lähes sosiaalisen median synonyymiksi ja se on 2010-luvulla herättänyt paljon keskustelua ja kysymyksiä erilaisten mobiilipaikannusten takia sosiaalisessa mediassa. (Suominen 2013, 291.)

Aalto ja Uusisaari (2009, 93) kirjoittavat, että Facebookin käyttö perustuu jo olemassa oleviin sosiaalisiin kontakteihin ja identiteetteihin. Facebookissa keskivertokäyttäjällä on noin 120 ystävää. Käyttäjät julkaisevat omassa profiilissaan päivityksiä eli kuulumisiaan, joita voivat olla valokuvat, linkit sekä kavereiden kuulumisten kommentointi. (Aalto & Uusisaari 2009, 93.)

4.2 Facebook-ryhmät

Pi, Chou ja Liaon (2013, 1971-1972) mukaan Facebook on todettu yhdeksi tunnetuimmaksi sosiaalisen verkostoitumisen sivustoksi. Facebook mahdollistaa jäsenien valokuvien lataamisen, henkilökohtaisen profiilin luomisen verkossa sekä viestien lähettämisen toisille jäsenille, vaikka he eivät olisi paikalla verkossa. Tämä auttaa ylläpitämään sosiaalisia suhteita muihin, vaikka he eivät ole paikalla verkossa. Facebookin tarjoamista useista ominaisuuksista yksi suosituin ominaisuus on Facebook-ryhmät. Facebookin ryhmät tarjoavat käyttäjille yksityisen tilan keskusteluun ja tietojen jakamiseen. Käyttäjät voivat helposti ja tehokkaasti jakaa tietoa ja olla vuorovaikutuksissa muiden ryhmän jäsenien kanssa. (Pi, Chou ja Liao 2013, 1971–1972.)

Facebookissa kuka vain kirjautunut käyttäjä voi luoda Facebook-ryhmiä. Ryhmän perustajaa kutsutaan ylläpitäjäksi ja ylläpitäjä määrittelee ryhmän asetukset. Ryhmän perustaja määrittelee, onko ryhmä avoin, suljettu vai yksityinen ryhmä. Avoimessa ryhmässä kuka tahansa Facebookin käyttäjä voi lukea ryhmän julkaisuja. Yksityisessä ja suljetussa ryhmässä vain ryhmään hyväksytyt jäsenet näkevät ryhmän julkaisut sekä kuka on jäsenenä ryhmässä. Ryhmissä on usein säännöt, jotka ovat ylläpitäjän tai yl-

läpittäjien toimesta laadittu tai mahdollisesti ryhmän jäsenten kanssa yhdessä. Ryhmien välillä säännöt vaihtelevat todella paljon, osassa on vain muutama sääntö ja joissain on hyvin tarkasti määritelty säännöt. (Facebook verkkosivusto.)

Ryhmissä, missä on suuri jäsenmäärä saattaa olla ylläpidon apuna moderaattoreita, joilla on ylläpidon antamat oikeudet puuttua sääntörikkomuksiin. Tällaisia sääntörikkomuksia voivat olla esimerkiksi ryhmän aiheeseen liittymättömän keskustelun käyminen. Moderaattorit auttavat usein myös uusien jäsenien hyväksymisessä ryhmään. Usein sääntörikkomuksesta saattaa johtaa ryhmästä erottaminen kokonaan tai määrääjäksi. Sääntöjä valvotaan ryhmissä ahkerasti, sillä ryhmä, missä rikotaan toistuvasti Facebookin yhteisönormeja, saatetaan poistaa kokonaan Facebookin toimesta. (Facebook verkkosivusto.)

Yleisin toimintamalli ryhmissä perustuu ryhmän jäsenten tekemiin keskustelun aloituksiin tai kuvien julkaisuihin, joita ryhmän muut jäsenet reagoivat esimerkiksi kommentoimalla, tykkäämällä tai Facebookin reagointinapeilla. Ryhmissä keskustelun aloitukset ja julkaisut yleensä liittyvät kyseisen ryhmän aihealueeseen, joihin muut ryhmän jäsenet halutessaan voivat reagoida kommentoimalla, tykkäämällä tai käyttämällä Facebookin reagointipainikkeita. Aloituksissa ja keskusteluissa käytetään usein myös kuvia tai linkkejä, jotka useimmiten liittyvät aloitukseen tai keskusteluun jollain tapaa. Ryhmän jäsenet voivat myös etsiä hakusanoilla, onko ryhmässä aloituksia tai keskusteluja ollut jo aikaisemmin käyttämällä ryhmän hakutoimintoa. Aloituksia sekä keskusteluita on myös mahdollista tallentaa itselle, jolloin niihin palaaminen on sujuvampaa. Ryhmissä on usein kerätty erilaisia albumeita sekä tiedostoja ryhmän järjestyksen ylläpitämiseksi ja selkeyttämiseksi. Usein tiedostoista löytyykin ryhmän säännöt ja albumeissa saattaa olla kerättyinä esimerkiksi erilaisia käsityöohjeita tai tekniikoita.

4.3 Yhteisöllisyys sosiaalisessa mediassa

Kouhia (2016, 25) toteaa, että sosiaalinen media on mahdollisesti nykyään yksi tärkein, ellei jopa tärkein käsityöharrastajien tiedonhakukanava, omien töiden esittelypaikkana sekä inspiraation lähteenä. Käsitöitä ja sen harrastamista esiintyy sosiaalisen median yhteisöissä, blogeissa sekä kuvavirroissa. Yhä enemmän käsitöiden harrastamisessa näkyy materiaalien moninaisuus yhteiskunnan ilmiöiden sekä erilaisten tekniikoiden innoittamana. (Kouhia 2016, 25.)

Maynen (2016, 17–18) mukaan suurin ja merkittävin syy käsitöiden harrastamiselle oli käsitöiden tuoma positiivinen vaikutus hyvinvoinnille. Tutkimuksen tulosten mukaan hyvinvointia kohottivat selkeästi luodut sosiaaliset sekä henkilökohtaiset yhteydet sosiaalisen median yhteisöissä. Tutkimukseen osallistuneet painottivat erityisesti sitä, että vaikka he ovat maantieteellisesti hajallaan, se ei estä heitä ystävystymästä. He kokivat sosiaalisen yhteyden tunteen virtuaalisesta yhteydestä huolimatta. Pilke (2007, 50–51) kirjoittaa, että samat kiinnostuksen kohteet jakavat henkilöt ovat aikaisemminkin kokoontuneet yhteen erilaisten harrastustapaamisten muodossa, mutta nykypäivänä yhteisöllisyyden välineenä toimivat internet ja tietotekniikka. Nykypäivän yhteydenpitomuodot eivät sido enää aikaan ja paikkaan vaan mahdollistavat keskusteluyhteyden saamisen ja erilaisten yhteisöjen luomisen ihmisten kanssa, vaikka olisivatkin maantieteellisesti hajallaan. (Pilke 2007, 50–51.)

Aikaisemmin yksin harjoitettu käsityöharrastus on tullut näkyväksi myös toisille käsitöiden harrastajille sosiaalisen median myötä (Kouhia 2016, 25). Suominen (2013, 119–145) toteaa, että yhteisöllisyydellä on aikaisempaa monipuolisempia ilmenemismuotoja internetissä. Yhteisöllisyys voi perustua kollektiiviseen yhdessäoloon, jakamiseen, tiedon tai muun sisällön tuottamiseen. Näitä palveluita kutsutaan myös nimellä sosiaalinen media tai sosiomedia. (Suominen 2013, 119–145).

Pi, Chou & Liao (2013, 1971–1979) ovat tutkineet Facebookin käsityöaiheisia ryhmiä ja millaisia syitä Facebookin käsityöryhmiin kuuluvilla käsitöiden harrastajilla on jakaa näissä ryhmissä omaa osaamistaan. Tutkimuksen pohjalta merkittävimiksi tekijöiksi nousi jakamisen kulttuuri. Ryhmän jäsenet kokivat ryhmässä yhteenkuuluvuutta ja kokivat itsensä tasa-arvoiseksi ryhmäläiseksi muiden kanssa. Ryhmäläiset jakavat tietoa mielellään ja tiedon jakaminen koetaan osana ryhmään kuulumisena sekä velvollisuutena. Jotkut kokivat, että sosiaalisen median yhteisöt ovat ainoa paikka, jossa he kevat voivansa jakaa käsitöitään ja saada ymmärrystä sekä arvostusta toisilta. (Pi, Chou & Liao 2013, 1971–1979.) Sosiaalinen media vaikuttaisi mahdollistaneen uudenlaisen jakamisen kulttuurin, jossa käsityöharrastajat voivat jakaa ideoitaan ja kokemuksiaan (Kouhia 2016, 25). Maynen (2016, 18) mukaan tämä viittaa siihen, että vuorovaikutuksella samanhenkisten ihmisten kanssa voi olla hyödyllinen vaikutus henkilökohtaiselle eli subjektiiviselle hyvinvoinnille.

Vilhunen (2012) on tutkinut väitöskirjassaan neuleblogien kirjoittamisen merkityksiä käsitöiden tekemiseen. Tutkimuksessa nousi esille kolme keskeistä merkitystä: Yhdessä tekeminen, osallistuminen ja palaute, tieto, ideat sekä apu. Blogien kirjoittajat saivat eri blogien välityksellä vinkkejä ja tietoa esimerkiksi neulemalleista, tekniikoista sekä apua toisilta neulonnan harrastajilta. Lisäksi toisten blogien kirjoittajien tekemistä töistä löytyi ideoita ja toisten onnistumiset lisäsivät innostusta lähteä itse kokeilemaan. Blogien kirjoittajat saivat palautetta töistään toinen toisiltaan sekä blogin kirjoittaminen nostatti intoa saada työ valmiiksi, sillä valmis työ haluttiin saada blogiin esille. Vilhunen kirjoittaa väitöskirjassaan, että esimerkiksi erilaisten käsityöblogien kautta on mahdollista ylläpitää ystävyyssuhteita, toimia ja olla osana yhteisöä sekä tutustua uusiin ihmisiin. Vilhunen mukaan neulebloggaajat pitävät tärkeänä yhteisöllisyyttä ja samanhenkisiä ihmisiä, joiden kanssa on mahdollista keskustella ja vaihtaa ajatuksia neulonnasta (Vilhunen 2012, 93-165).

Kuznetsovin ja Paulosin (2012, 5-7) mukaan sosiaalisen median käsityöyhteisöjen käyttämisen syitä ja perusteita yhteisöihin osallistumiseen on useita. Tärkeimpiä syitä yhteisöihin osallistumiseen oli käyttäjien yhteisöstä saama inspiraatio, uudet ideat sekä oppiminen toisilta käyttäjiltä. Vähemmän tärkeitä olivat palaute, jota jäsenillä on mahdollista saada itse omista töistä sekä muiden jäsenien auttaminen. Myös saman mielenkiinnon kohteita jakavien ihmisten tapaamista pidettiin tärkeänä. Yhteisöihin osallistumisen motivaatioksi käyttäjät nostivat esille sen, että he kokivat ryhmässä olon hyvänä ajanvietteenä sekä omien töiden tallennuspaikkana. (Kuznetsov & Paulos 2010, 5–7.)

4.4 Facebook ja neulontaryhmät

Riley, Corkhill ja Morris (2013, 51) kuvaavat termiä neulominen rakentamisprosessina, jossa luodaan silmukoitua kangasta jatkuvalla langan syötöllä käsin neulomalla tai koneella. Neulomisen perusteet on helppo oppia ja siihen liittyvää hiljaista tietoa on välitetty eteenpäin vuosikymmenien ajan. Heidän mukaansa neulonta taiteena ja käsityönä voi tarjota keinon ilmaista kykyjä, luovuutta sekä kulttuurisia perinteitä. Se voi olla myös sosiaalisten suhteiden luomisen välineenä verkon neulontaryhmien kautta. (Riley, Corkhill & Morris 2013, 51.)

Lightning Guiden (2015, 22) mukaan sosiaalisen median yksi tärkein alusta on Facebook. Facebook on perustettu vuonna 2004 Yhdysvalloissa ja se kasvatti suosiotaan hyvin nopeasti. Vuoden 2009 syyskuusta kuka tahansa yli 13-vuotias henkilö on pystynyt rekisteröitymään sähköpostilla Facebookin käyttäjäksi. (Lightning Guides 2015, 22.) Suominen (2013, 11) kirjoittaa Facebook sovelluksen julkaisusta Suomessa syksyllä 2007. Viiden vuoden päästä YLE uutisoi suomalaisia rekisteröityjä käyttäjiä olevan jo 2,1 miljoonaa ja maailmalla peräti yli 800 miljoonaa.

Facebookissa on paljon erilaisia neulonta-aiheisia ryhmiä, joiden jäsenmäärät saattavat vaihdella suurestikin. Jäsenmäärä ei kuitenkaan välttämättä kerro ryhmän aktiivisuudesta. Neulonta-aiheiset ryhmät keskittyvät kaikki neulontaan, mutta osa ryhmistä saattaa keskittyä enemmän villasukkiin ja toinen taas villapaitoihin. Osassa ryhmistä on myös sääntöjä, minkälaisista neulontatöistä ryhmässä saa käydä keskustelua ja julkaista kuvia. Suomenkielisiä neulontaryhmiä on useita ja osa ryhmistä on keskittynyt tarkemmin johonkin tiettyyn lankamerkkiin tai neulontamalliin.

Ryhmiä koko kasvaa koko ajan ja niiden ylläpitäjä yleensä vaatii sääntöjen hyväksymisen ennen ryhmään liittymistä. Monesti myös usein kysytyt asiat ovat kootusti kerättyinä, jotta välttyttäisiin samojen asioiden kysymistä päivittäin. Ryhmissä saattaa myös löytyä erilaisia neulontaan liittyviä vinkkejä ja ohjeistuksia.

Neulontaryhmien rinnalla on myös erilaisia aihealueeseen liittyviä ryhmiä, esimerkiksi kirpputoriryhmiä, missä on mahdollista myydä ja ostaa neulontaan liittyviä tarvikkeita. Ryhmissä jaetaan avunpyyntöjen, vinkkien sekä kuvien lisäksi muun muassa erilaisia käsityöaiheisia arvontoja ja tietoa tarjouksista. Julkaisuihin reagoidaan tykkäämällä, kommentoimalla tai Facebookin omilla reagoitipainikkeilla. Joku saattaa vastata hyvin tarkasti kysytyyn asiaan ja joku saattaa linkata aikaisemmin käydyn keskustelun aiheesta tai sivuston, missä asiasta kerrotaan.

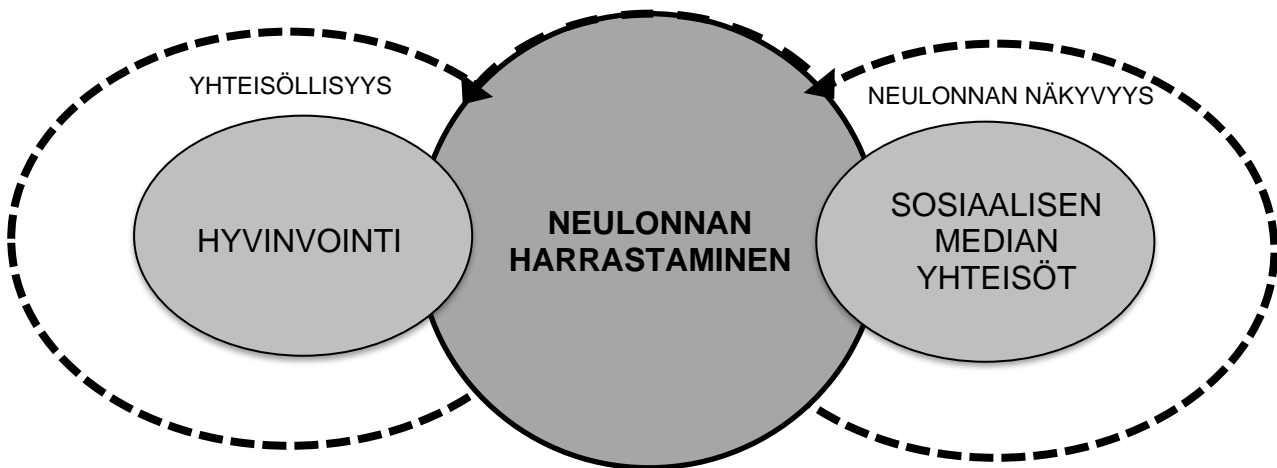
5 Tutkimustehtävä ja tutkimuskysymykset

Tämän tutkimuksen tutkimustehtävänä on analysoida laadullisen tutkimuksen keinoin Facebookin neulontaryhmien jäsenten kokemuksia neulonnan vaikutuksista hyvinvoinnille. Tutkimuksessa painotetaan erityisesti sitä, mitä merkityksiä neulontaryhmien jäsenillä on olla osana neulontayhteisöä sekä sitä, mitä neulontaryhmien jäsenet kokevat saavansa ryhmistä. Tutkimuksessa tarkastellaan myös käsitöitä harrastuksena, niiden vaikutuksia ja hyötyjä hyvinvoinnille sekä käsitöiden tuomaa yhteisöllisyyttä.

Tutkimuskysymyksiä ovat:

1. Millaisia merkityksiä neulonnalla on sosiaaliselle hyvinvoinnille?
2. Millaisia syitä Facebookin neulonta-aiheisissa ryhmissä olemiseen on?

Tutkimus toteutettiin jakamalla verkkokyselyä Facebookin eri neulonta-aiheisissa ryhmissä. Tutkimuksessa tutkitaan yhteisöllisyyttä ja sen vaikutuksia ihmisen hyvinvoinnille, joten aineiston kerääminen myös verkosta oli perusteltua. Verkkokyselylomake koostuu taustatiedoista, strukturoiduista kysymyksistä sekä avoimista kysymyksistä. Avoimet kysymykset analysoin ATLAS.ti ohjelmaa hyödyntäen. Tutkimus painottuu laadulliseen tutkimukseen, mutta verkkokyselyn kvantitatiiviset osiot täydentävät ja tukevat tietoa kokemuksista neulonnan vaikutuksista hyvinvoinnille.

Kuvio 1. Teoreettinen viitekehysmalli.

6 Tutkimuksen toteutus

6.1 Tutkimusmenetelmät

Tämä tutkimus perustuu kyselytutkimukseen laadullista analyysiä painottaen. Tässä tutkimuksessa käytetään sekä kvalitatiivista että kvantitatiivista tutkimusotetta. Kvalitatiivisen ja kvantitatiivisen tutkimusotteen välillä on eroja niin paljon, että on mielekkäämpää tutkijalle valita jompikumpi niistä päämetodologiaksi (Metsämuuronen 2006, 88). Näitä kahta tutkimusmetodia voidaan pitää kuitenkin toisiaan täydentävinä tutkimustapoina (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2003, 126).

Kvalitatiivisen eli laadullisen tutkimuksen lähtökohtana on todellisen elämän kuvaaminen ja pyritään tutkimaan kohdetta kokonaisvaltaisesti. Kvalitatiivinen tutkimusote soveltuu käytettäväksi hyvin, kun halutaan tietoa esimerkiksi yksittäisten ihmisten toimintatavoista ja merkitysrakenteista tai syy-seuraussuhteista. Laadullisessa tutkimuksessa on tärkeää aineiston yksityiskohtainen ja monipuolinen analyysi. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2007, 156-164.)

Kvantitatiivinen analyysi toimii laadullisen tutkimuksen tukena tässä tutkimuksessa, määrällistä aineistoa käytetään tutkittavan ilmiön kuvailuun. Hirsjärvi ym. (2007) mukaan kvantitatiivinen eli määrällinen tutkimus on yleisimmin selkeästi strukturoitu ja aineisto on numeerinen tai tilastollisesti käsiteltävissä muilla tavoin.

Aineisto on kerätty verkkokyselyllä, kysely koostui strukturoiduista kysymyksistä sekä avoimista kysymyksistä. Strukturoidulle kyselylle on ominaista se, että kyselyssä on valmiit kysymykset, mahdollisesti vastausvaihtoehdot sekä kaikkien kysymysten esittäminen vastaajille samassa järjestyksessä. (Metsämuuronen 2008, 234.)

Hirsjärvi ym. (2007, 199) toteavat, että kyselylomakkeen pilotointi on välttämätöntä onnistuneen lopputuloksen saavuttamiseksi. Pilotointi suoritetaan sen vuoksi, että sen avulla voidaan mahdollisia virheellisesti muotoiltuja kysymyksiä tarvittaessa muokata ennen virallista kyselyä. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2007, 199.) Pilotointi suoritettiin jakamalla valmis kysely graduryhmäläisille sekä pienelle joukolle opiskelijakavereita. Näitä vastauksia ei sisällytetty tutkimukseen. Pilottikyselyyn vastanneilta pyydettiin lisäksi palautetta muun muassa kysymysten ymmärrettävyydestä. Pilotoinnin jälkeen

tehtiin muutoksia kyselyyn kysymysten muotoilun sekä järjestyksen suhteen saadun palautteen perusteella.

6.2 Aineiston kerääminen

Aineisto on kerätty Facebookin kolmesta neulonta-aiheisesta ryhmästä, joissa jaettiin julkaisua, missä kerrottiin tutkimuksesta ja halutessaan ryhmän jäsenet pystyivät osallistumaan kyselyyn julkaisussa olevan linkin kautta. Julkaisussa kerrottiin lyhyesti pro gradu -tutkielmasta ja mitä tutkimuksella tutkitaan. Julkaisuissa kerrottiin myös arvonnasta kaikkien vastaajien kesken. Arvonnassa oli mahdollisuus voittaa lahjakortti voitajan valitsemaan käsityötarvikeliikkeeseen. Hirsjärven, Remeksen ja Sajavaaran (2007, 199) mukaan lomakkeen ulkoasulla ja täytettävyydellä on suuri merkitys, kyselylomakkeen tulisi näyttää ulkonäöltään moitteettomalta ja helposti täytettävältä. Kyselylomakkeen läheteessä, joka oli tässä tapauksessa julkaisu Facebookissa, tulisi kertoa ja perustella siinä tutkimuksen tarkoitusta ja merkitystä (Hirsjärvi ym. 2007, 199). Kyselylomakkeen linkki oli julkaisun lopussa, jota klikkaamalla vastaaja ohjautui kyselylomakkeeseen (Liite 1). Valli (2015, 84) toteaa, että kyselylomakkeesta on tullut yksi perinteisimmistä tutkimusaineiston keruu menetelmistä ja nykyään rinnalla on sähköiset kyselyt. Kyselyn muoto vaihtelee kohderyhmän sekä kyselyn tarkoituksen mukaan. Aaltola ja Valli (2015, 109) kirjoittavat, että verkkokyselyiden vahvuus on niiden muokattavuus ja ne voidaan rakentaa vastaajaryhmää ajatellen mahdollisimman miellyttäviksi. Lisäksi verkkokyselyiden vahvuuksiin kuuluu nopeus kyselyn toimituksessa sekä vastausten saamisessa. (Aaltola & Valli 2015, 109.)

6.2.1 Kyselylomakkeen kuvaus

Aaltolan ja Vallin (2015) mukaan kyselylomake tulee tehdä huolella, kysymyksiä ja niiden muotoilua täytyy pohtia tarkkaan, jotta vastaajat ymmärtävät kysymyksen samoin kuin tutkija. Tutkimuksen luotettavuus pohjautuu hyvin vahvasti kyselylomakkeen kysymyksiin ja ne ovatkin tutkimuksen pohja. Kysymysten tulee olla mahdollisimman yksiselitteisiä, jotta mahdollisuus väärin tulkintaan olisi pieni. (Aaltola & Valli 2015, 84–85.)

Verkkokyselylomakkeessa kysyttiin aluksi vastaajan taustatietoja kuten sukupuolta, ikäryhmää sekä harrastuneisuutta neulonnassa. Aaltola ja Valli (2015) toteaaakin, että

kyselylomakkeissa ja erityisesti lyhyemmissä sellaisissa on hyvä laittaa alkuun vastaajalle helposti vastattavia kysymyksiä, jotka johdattelevat sitten vaikeampiin kysymyksiin ja taustakysymykset toimivat tässä hyvin. Kyselylomake pyrittiin pitämään selkeänä ja sopivan mittaisena, jotta siihen vastaaminen olisi miellyttävää. Aaltola ja Valli (2015) nostavat esille sen, että kyselyn pituutta tulee harkita tarkkaan, sillä vastaajan täytyy jaksaa keskittyä vastaamiseen, jotta tuloksia voidaan pitää luotettavina. Myös lomakkeen selkeys ja käytetty kieli täytyy huomioida, lomakkeen epäselvät kysymykset ja sekavuus vaikuttavat vastaajien osallistumiseen. Aineiston analysointivaiheessa selkeästi jäsennelty ja hyvin muotoiltu lomake helpottaa tutkijan työtä.

Kyselylomake oli jäsennelty alaotsikoin, joita olivat taustatiedot, neulonta ja sosiaaliset suhteet, neulonta ja sosiaalinen hyvinvointi, neulonnan merkityksiä hyvinvoinnille, neulonta ja psyykinen hyvinvointi sekä neulonnan harrastaminen pandemian aikana. Kyselylomake koostui avoimista kysymyksistä sekä strukturoiduista kysymyksistä (Liite 2). Avoimet kysymykset eivät olleet pakollisia vastattavia, vastaajat olivat kuitenkin vastanneet aktiivisesti näihin kysymyksiin. Vastausten pituus vaihteli muutamasta sanasta useampaan lauseeseen. Strukturoiduissa kysymyksissä vastausvaihtoehdot olivat valmiina vastaajalle, joista he valitsivat parhaiten itseään kuvaavan vaihtoehdon.

Kyselylomakkeessa neulontaryhmien merkityksistä ja syistä kuulua ryhmään kysyttiin Likert-asteikon muodossa. Likert-asteikkoa kuvaillaan järjestysasteikoksi ja sitä voidaan käyttää mielipiteiden tutkimiseen. Likert-asteikko rakennetaan siten, että asteikon keskikohdasta toiseen suuntaan samanmielisyys vähenee ja vastakkaiseen suuntaan samanmielisyys kasvaa. (Vilkka, 2007, 46.) Tässä kyselyssä käytettiin osassa kysymyksistä viisiportaista asteikkoa lähtien väitteestä ”täysin eri mieltä” ja päättyen ”täysin samaa mieltä”, asteikoissa oli myös väite ”en osaa sanoa”. Kysymyksissä esiintyneitä merkityksiä ja syitä koottiin teoriataustasta. Kyselylomakkeen loppuun sijoitettiin muutama kysymys koskien neulontaa, sen vaikutuksia ja merkityksiä Covid-19 pandemian aikana niin monivalintakysymysten kuin avoimien kysymysten muodossa.

6.3 Tutkimusaineisto

Verkkokyselylomaketta jaettiin kolmeen eri neulonta-aiheiseen ryhmään Facebookissa tammikuussa 2021. Nämä ryhmät olivat *Neuloosi*, *Neulonta* sekä *Iloinen villasukka ja neulonta -ryhmä*. Nämä ryhmät valittiin sen vuoksi, että ryhmät olivat aktiivisia sekä niiden ryhmäkoko oli kohtalaisen suuri. Kaikki ryhmät ovat valtakunnallisia. Suurin ryhmistä oli *Iloinen villasukka ja neulonta -ryhmä*, jossa 18.02.2021 oli 50 982 jäsentä. *Neulonta* ryhmässä oli 44 703 jäsentä ja *Neuloosi* ryhmässä oli 37 299 jäsentä. Kaikki nämä ryhmät ovat kohtalaisen suuria ja ryhmiin tulee päivittäin paljon julkaisuja ja keskustelu on aktiivista.

Tässä tutkielmassa kyselyyn vastaaminen oli täysin vapaaehtoista, jolloin jokaisella tutkittavalla oli oikeus valita, osallistuuko tutkimukseen vai ei (Kuula 2011, 86). Tutkielman vastaajajoukko oli kohdennettu tarkasti, sillä tutkimukseen osallistuminen oli mahdollista, mikäli vastaaja kuului johonkin aikaisemmin mainittuun Facebookin neulonta-aiheiseen ryhmään sekä harrasti neulontaa. Tutkielmassa käytettiin yksinkertaista satunnaisotantaa, jossa jokaisella näihin ryhmiin kuuluvilla oli yhtäläinen mahdollisuus tulla valituksi otokseen. Verkkokysely oli auki vastaajille kaksi viikkoa. Suurin osa vastauksista tuli julkaisupäivänä ja muutama päivä sen jälkeen, joka on tyypillistä Facebook ryhmässä. Tämä johtuu siitä, että julkaisupäivän jälkeen julkaisu hukkuu muiden julkaisujen alle ja tavoittaa näin vähemmän ihmisiä jälkikäteen. Viikko julkaisun jälkeen julkaisu nostettiin uudelleen näkyville ja tällöin syntyi toinen vastauspiikki kyselyssä, joka ei kuitenkaan ollut yhtä suuri kuin ensimmäisellä kerralla.

Verkkokyselyyn vastauksia tuli yhteensä 889 kappaletta. Nämä kaikki vastaukset olivat kokonaan vastattuja ja tallennettuja. Kyselyn asetuksiin oli lisätty, että osittain vastatut eivät tallennu vastauksiin. Kyselyn avoimet kysymykset eivät olleet pakollisia vastattavia, muut kysymykset olivat. Avoimien kysymysten vastausten pituus vaihteli muutamasta sanasta useampaan lauseeseen. Näissä avoimissa kysymyksissä vastaajia oli pyydetty pohtimaan minkä vuoksi he ovat jäsenenä neulontaryhmissä sekä minkälainen merkitys neulonnalla on heidän sosiaaliselle hyvinvoinnilleen. Näiden avoimien kysymysten tueksi kysyttiin Likert-asteikkoa käyttämällä erilaisten väitteiden avulla merkityksiä ja syitä neulontaryhmissä olemiselle. Näiden väitteiden avulla vastaajan oli helpompaa itse pohtia omia syitä ryhmissä olemiselle ja mitä he saavat ryhmistä. Osa

vastaajista pohti ja kertoi laajasti merkityksiä ja syitä ryhmissä olemiselle tai hyvinvoinnille perustellen ja yksityiskohtaisesti kertoen. Vastauksissa esiintyi myös hyvin lyhyesti ja ytimekkäästi kerrottuna, mikä on merkityksellistä tai mikä on syy olla jäsenenä ryhmässä ilman sen suurempaa pohdintaa tai perustelua.

6.4 Aineiston analysointi

Pääpaino tässä tutkimuksessa on sisällönanalyysissä, mutta sisällönanalyysiä tuke-
massa on määrällistä aineistoa myös. Aineiston määrällisiä osioita käsiteltiin SPSS
ohjelmalla, jota voi käyttää määrällisen aineiston kuvailuun. Määrällisen aineiston ku-
vailu toimii tässä tutkimuksessa enemmän kuvailevana ja raportoinnin tukena. Määräl-
listä aineistoa analysoitiin kuvailemalla tulosten jakautumista prosentuaalisesti kes-
kiarvon mukaan, tämä antaa mahdollisuuden tarkastella vastaajien taustatietoja, neu-
lonnan harrastuneisuuden, neulontaryhmien ja neulonta taidon oppisen välisiä yhteyk-
siä.

Sisällönanalyysi on pääanalysointimenetelmänä, joka soveltuu kaikkiin laadullisiin tut-
kimuksiin. Sisällönanalyysi voidaan nähdä yksittäisenä metodina, mutta myös väljänä
teoreettisena viitekehyksenä. Aineiston analysointi sisällönanalyysissä voidaan toteut-
taa joko aineistolähtöisesti, teoriaohjaavasti tai yhdistelemällä näitä molempia lähesty-
mistapoja, jolloin kyseessä olisi teorialähtöinen analyysi (Tuomi & Sarajärvi 2009, 91–
99.) Sisällönanalyysin myötä pyritään saamaan tiivistetty kuvaus tutkittavasta ilmiöstä.
Sen tarkoituksena on kuvata aineiston sisältöä sanallisesti. Sisällönanalyysin avulla
järjestetään aineisto ytimekkääseen ja ymmärrettävään muotoon, ilman että kadote-
taan oleellista sisältöä. Tässä tutkimuksessa analyysimenetelmänä on teoriaohjaava
sisällönanalyysi. Teoriaohjaavassa sisällönanalyysissä teoreettiset käsitteet tulevat il-
miöstä valmiina ja sisällönanalyysi etenee aineiston ehtojen mukaisesti. (Tuomi & Sa-
rajärvi 2009, 103–118.)

Aineiston analysointi aloitettiin lukemalla vastaukset huolellisesti läpi, jotta saatiin ko-
konaiskuva aineistosta. Tämän jälkeen aloitettiin aineiston analysointi käyttämällä At-
las.ti ohjelmaa. Ensiksi luotiin Atlas.tiin jokaiselle kysymykselle oma dokumentti ja jo-
kaiselle dokumentille omat koodit. Näillä koodeilla koodattiin aineistosta kaikki niihin
liittyvät lauseet ja ajatukset. Koodatessa aineistoa, havaittiin, että aineistossa toistui

paljon samoja asioita eikä aineisto tuonut enää tutkimusongelman kannalta uutta tietoa. Aineiston analysoinnin jatkaminen ei näyttänyt tuovan uutta informaatiota, joten aineiston analysointi lopetettiin 450 vastaajan kohdalla. Tässä oli kyse aineiston kylläntymisestä eli saturaatiosta. Aineiston kylläntyessä on aineisto tuonut esiin sen, mitä tutkimuskohteesta on mahdollisuus saada. Jos kylläntymispistettä ei voida määrittellä etukäteen, voidaan sitä tarkkailla analyysiä tehdessä. Eskolan ja Suorannan (2014, 64-65) mukaan tässä tulee kuitenkin olla tarkkana, ettei sitä tule käytettyä tekosyynä laiskuudelle tai kyllästymiselle.

Aineiston koodauksen jälkeen laadittiin jokaisesta dokumentista raportti, jossa on eriteltynä jokainen koodiryhmä. Aineiston koodiryhmä käsiteltiin kerrallaan lukemalla kunkin koodin alle kerätyt aineistot ja tarvittaessa pelkistettiin aineiston lauseita ja ajatuksia. Aineiston pelkistämisen tarkoituksena on karsia aineistosta pois tutkimuksen kannalta epäolennaiset asiat. Tässä tutkielmassa aineisto pelkistettiin tutkimuskysymyksien ohjaamina, jolloin jäljelle jäi vain tutkimuskysymyksien kannalta oleelliset asiat. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 109.) Osa vastauksista oli hyvin pelkistetyssä muodossa ja osan tiivistin pelkistetyksi lauseeksi. Esimerkiksi näin:

”Yhteenkuuluvuus samanhenkisten kanssa, voi luottaa, että saa tukea ja neuvoja ja että suhtaudutaan positiivisesti kysymyksiin, neuvotaan ja opastetaan, jaetaan yhteistä harrastusta ja ymmärretään esim. miksi lankavarasto tuppaa vain kasvamaan :) Lyhyesti sanottuna: vertaistuki vahvistaa!”

Tiivistettiin muotoon:

”Yhteenkuuluvuuden tunne muiden harrastajien kanssa, jaetaan tietoa ja autetaan apua tarvitsevia. Vertaistuki yhdistää samanhenkisiä.”

Aineiston tiivistämisen jälkeen, aineisto luettiin uudelleen ajatuksella. Aineistosta rupesi nousemaan esille samoja asioita kuvaavia lauseita ja ne voitiin yhdistää samaan luokkaan. Jokaiselle tutkimuskysymykselle tehtiin oma luokittelu.

Analyysin kannalta luokkien luominen on hyvin kriittinen vaihe, sillä tässä vaiheessa on tutkijan tulkinnan varassa millä perusteella mitkäkin kuuluvat samaan tai eri luokkaan (Tuomi & Sarajärvi 2018, 114).

Taulukosta 1 on nähtävissä, että aineisto jaoteltiin kunkin koodin erilaisiin alaluokkiin, joista muodostettiin sitten edelleen pääluokkia. Luokkia ja niiden sisältöjä muokattiin ja siirreltiin luokasta toiseen vertaillen luokkia ja niiden sisältöjä toisiinsa.

Taulukko 1. Esimerkki alaluokan ja pääluokan muodostamisesta.

<i>Pelkistetty ilmaus</i>	<i>Alaluokka</i>	<i>Pääluokka</i>
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Saan hyviä oivalluksia ja ideoita</i> • <i>Etsin ideoita omiin töihini</i> • <i>Haen uusia ideoita ja malleja</i> 	Uusien ideoiden saaminen	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Aloittelijana saan hyviä vinkkejä</i> • <i>Neuvot ja vinkit antavat itsevarmuutta kokeilla myös itse</i> • <i>Saadakseni vinkkejä ja neuvoja, ei tarvitse miettiä yksin</i> 	Neuvojen ja vinkkien jakaminen	Yhteisöllisyyden tekijöitä
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Aina joku neuvoo, jos tulee ongelmia</i> • <i>ongelma tilanteessa voi tietävämmiltä kysyä neuvoa</i> • <i>vertaistukea epäonnistuneissa kokeiluissa</i> 	Vertaistuen saaminen	

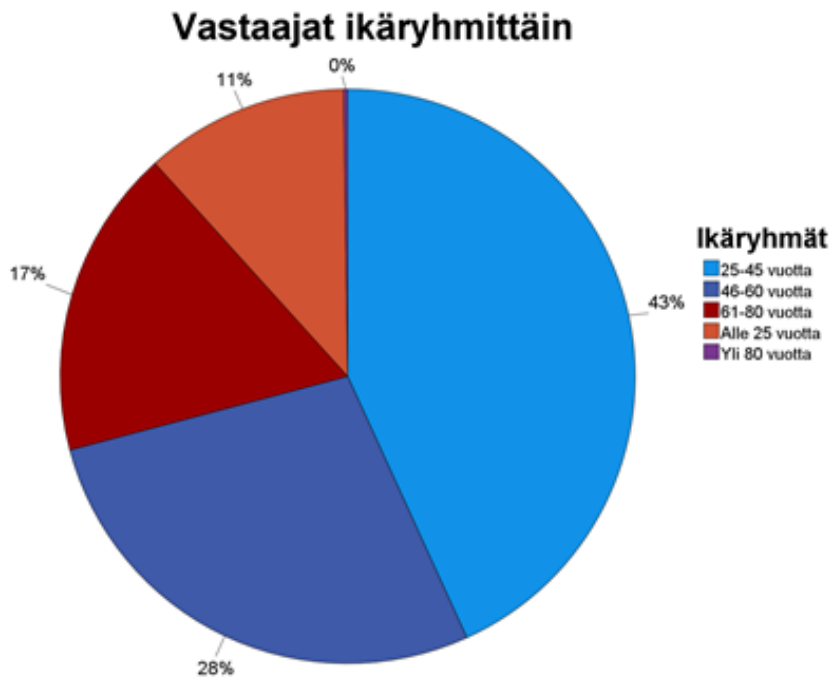
Tämän avulla aineistosta rupesi hahmottumaan ja tarkentumaan asioita, joita Facebookin neulontaryhmien jäsenet pitivät merkityksellisinä tai syitä, minkä vuoksi he ovat jäsenenä ryhmissä.

7 Tutkimustulokset ja niiden tulkintaa

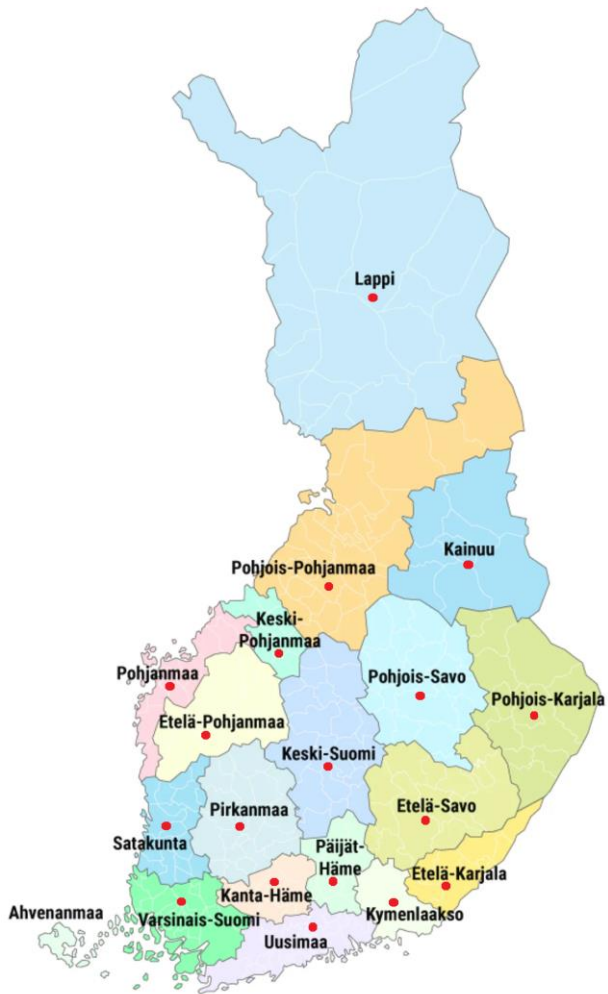
Tässä luvussa esitellään tutkimuksen analyysin tulokset. Tutkimuksessa analysoitiin neulonnan vaikutuksia ja merkityksiä hyvinvoinnille sekä syitä, jonka vuoksi ollaan jäsenenä neulonta-aiheisissa Facebook ryhmissä.

7.1 Taustatiedot

Verkkokyselyyn vastasi yhteensä 889 henkilöä. Vastaajista suurin osa oli naisia, kyselyyn vastasi kolme miestä ja neljä vastaajaa ilmoitti sukupuolekseen muu. Kuten kuvio 2 on nähtävissä, suurin osa vastaajista kuuluivat ikäryhmään 25–45 vuotta ja toiseksi eniten vastaajia kuului ikäryhmään 46–60 vuotta.

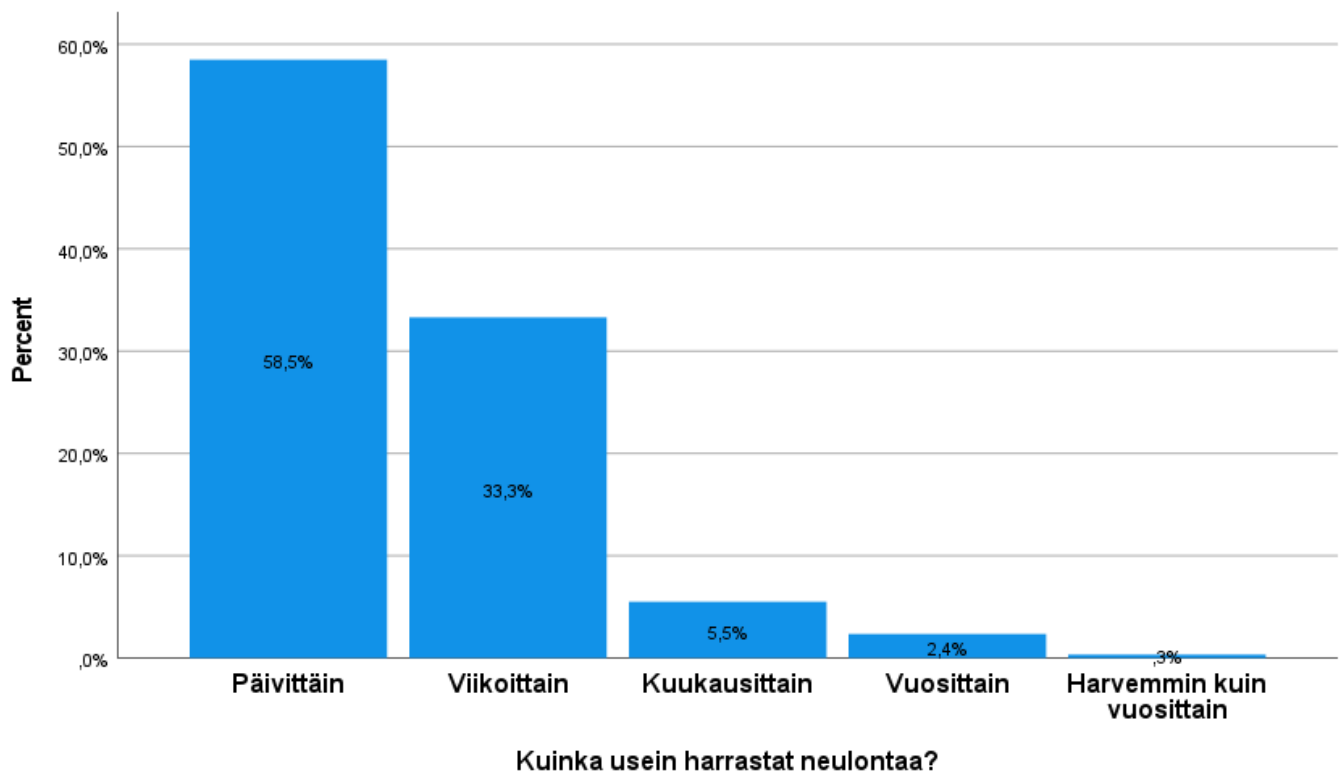

Kuvio 2. Vastaajat ikäryhmittäin.

Kuvio 3. Vastaajien jakautuminen maakunnittain.

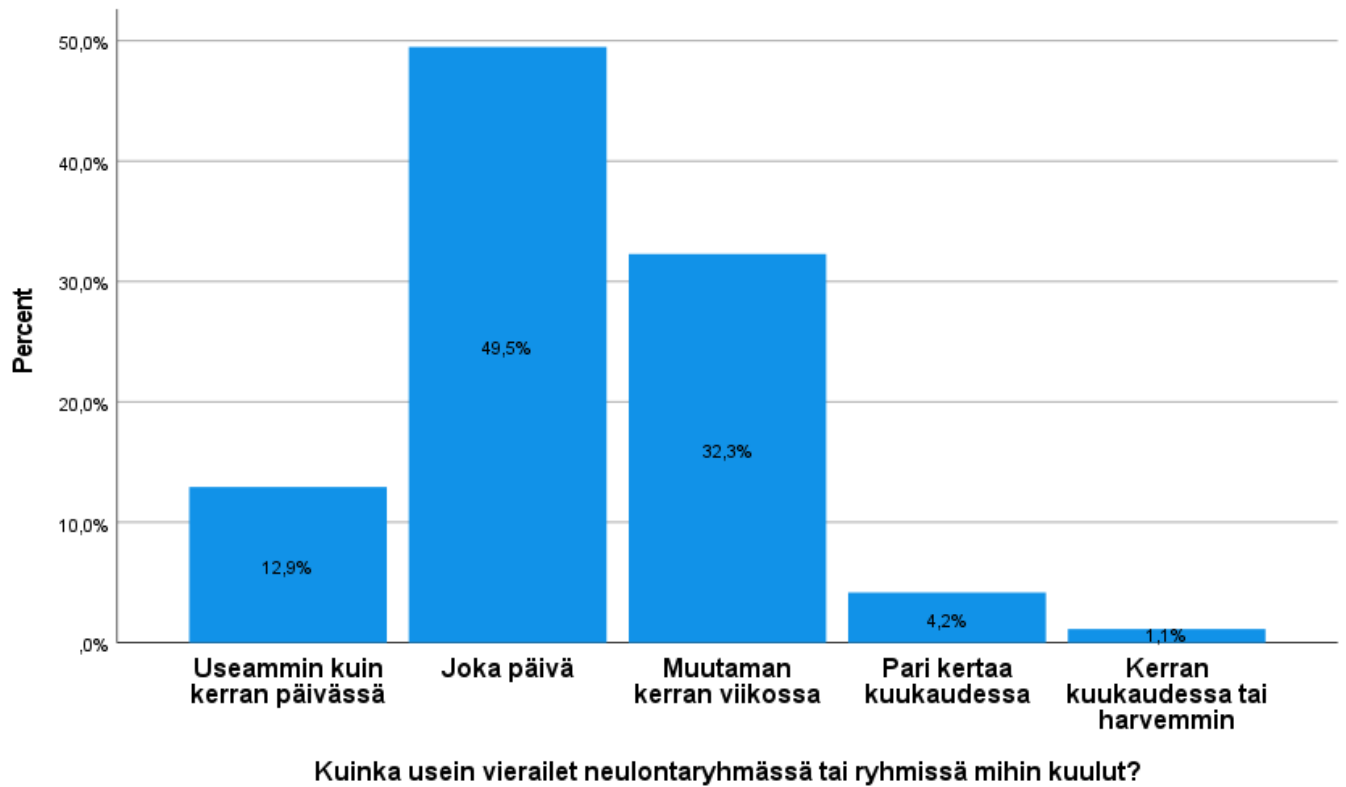
Kyselyyn vastanneet (n=889) jakoutuivat laajasti eri maakuntiin. Vastaajia löytyi jokaisesta Suomen maakunnasta, Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Eniten tutkimukseen osallistuneita oli Uudeltamaalta n=206 ja Varsinais-Suomesta n=93.

Kuvio 4. Neulonnan harrastuneisuus.

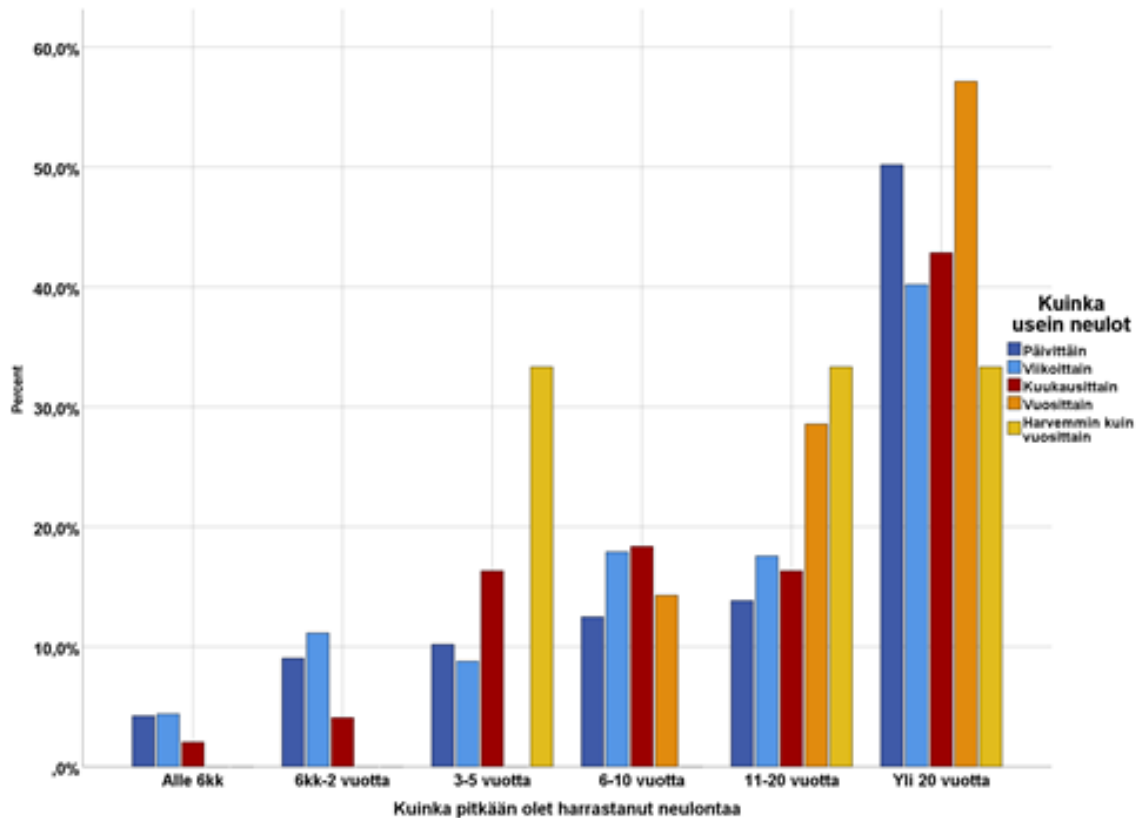
Vastaajat olivat aktiivisia neulonnan harrastajia. Neulontaa harrastivat vastaajista 58 prosenttia (n=520) päivittäin, 33 prosenttia viikoittain (n=296) ja 6 prosenttia (n=49) kuukausittain.

Suurin osa vastaajista (n=564) olivat itse oppineita neulojia. 31 prosenttia (n=433) vastaajista oli oppinut neulomaan perus- tai kansakoulussa ja 15 prosenttia (n=215) vastaajista olivat saaneet opetusta vanhemmilta tai sisaruksilta. Sitä, miksi suurin osa on itse oppineita neulojia voisi selittää se, että neulonta nähdään enemmän aikuisiän harrastuksena, jolloin mahdollisesti ei enää ole esimerkiksi isovanhempia opastamassa neulomaan.

Kuvio 5. Neulontaryhmien seuraaminen.

Vastaajat vierailevat aktiivisesti Facebookin neulonta-aiheisissa ryhmissä. Vastaajista melkein puolet (49 prosenttia, n=440) kertoivat käyttävänsä päivittäin Facebookin neulonta-aiheisiä ryhmiä ja 32 prosenttia (n=287) muutaman kerran viikossa.

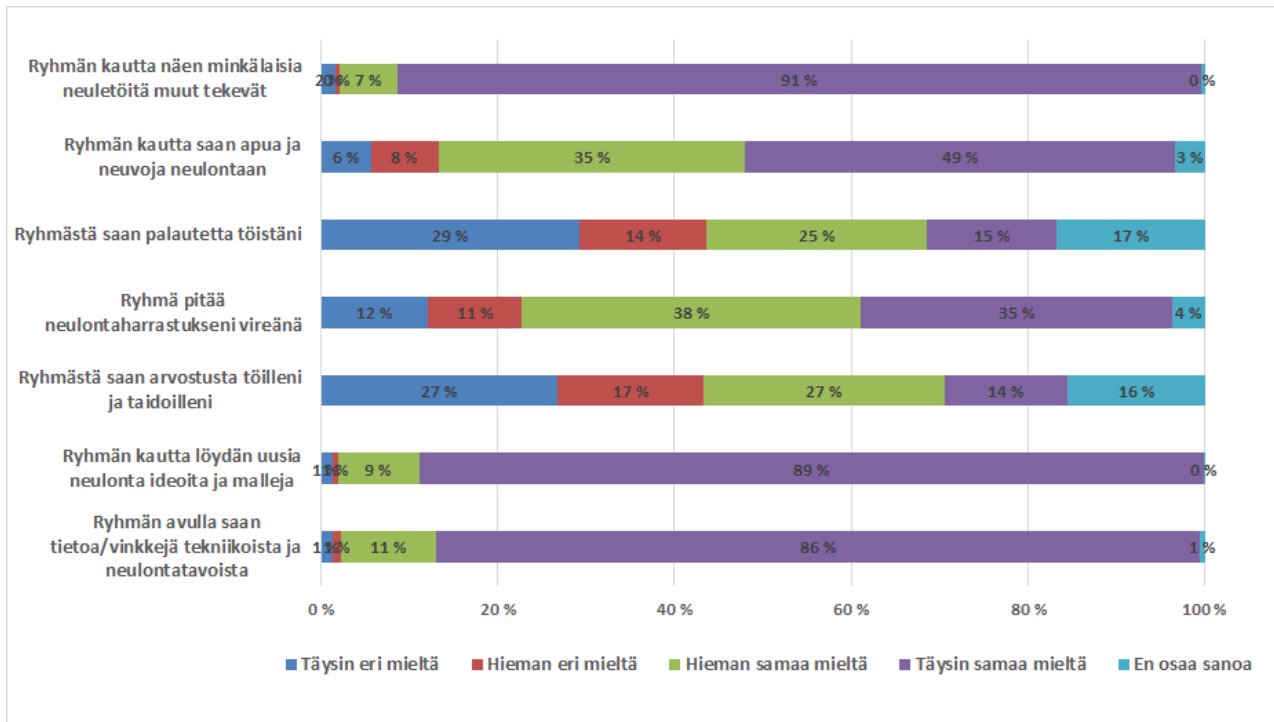

Kuvio 6. Neulonnan harrastamisen aktiivisuus.

Kuviosta 5 ilmenee, että kyselyyn vastanneista 47 prosenttia (n=414) oli harrastanut neulontaa yli 20 vuotta ja 16 prosenttia (n=139) 11–20 vuotta. Vastaajat ovat siis hyvin kokeneita neulonnan harrastajia. Mitä pidempään vastaaja oli harrastanut neulontaa niin sitä useammin hän myös neuloi. Vastaajista yli 50 prosenttia (n=520) ilmoitti neulovansa päivittäin ja 33 prosenttia (n=296) viikoittain.

Tutkimuksen tuloksia tarkastellessa päädyttiin keskittymään pääasiassa laadullisiin tuloksiin ja niiden sisällönanalyysiin, sillä laadullisiin kysymyksiin tuli hyvin ja riittävästi vastauksia. Määrällinen aineisto toimii kuitenkin kuvailevana ja tukevana tekijänä tässä tutkimuksessa. Määrällistä aineistoa hyödynnettiin ja raportoitiin tuloksissa osittain ja, -määrällisen aineiston analyysit löytyvät liitteestä 3.

7.2 Neulontaryhmien merkityksiä

Kuvio 7. Mitä merkityksiä neulontaryhmillä on neulontaharrastuksesi kannalta?

Kuviossa 6 on nähtävissä prosentuaalinen jakautuminen neulontaryhmien merkityksellisistä asioista. Merkityksellisintä neulontaryhmissä on muiden tekemien töiden näkeminen. Vastaajista 91 prosenttia (n=808) koki olevansa tämän väitteen kanssa täysin samaa mieltä ja 6,5 prosenttia (n=58) koki olevansa hieman samaa mieltä. Toiseksi merkityksellisempänä pidettiin ryhmien kautta löydettyjä uusia ideoita ja malleja, 88,5 prosenttia (n=788) oli täysin samaa mieltä väitteen kanssa ja 9 prosenttia (n=81) oli hieman samaa mieltä. Myös ryhmien kautta saatua tietoa ja vinkkejä erilaisista tekniikoista ja neulontatavoista pidettiin merkittävänä, 86 prosentin (n=768) ollessa täysin samaa mieltä ja 11 prosenttia (n=95) koki olevansa hieman samaa mieltä. Ryhmien kautta saatua apua ja neuvontaa 49 prosenttia (n=433) vastaajista koki olevansa täysin samaa mieltä ja 34,5 prosenttia (n=308) vastasi olevan hieman samaa mieltä. Väite, jossa ryhmät pitävät neulontaharrastukseni virkeänä nähtiin selkeästi vähemmän tärkeänä ja 35 prosenttia (n=314) vastaajista oli täysin samaa mieltä. Myös ryhmistä saatava palaute töistä koettiin melko vähän merkittäväksi ja 14,5 prosenttia (n=130) koki olevansa täysin samaa mieltä ja 29 prosenttia (n=260) oli täysin eri mieltä.

7.3 Millä tavoin ihmiset kokevat neulonnan vaikuttavan sosiaaliseen hyvinvointiinsa?

Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää neulonnan vaikutuksia sosiaaliselle hyvinvoinnille ja minkälaisia syitä ihmisillä on olla jäsenenä Facebookin neulonta-aiheisissa ryhmissä. Tämän tutkielman ensimmäinen tutkimuskysymys on "Millä tavoin ihmiset kokevat neulonnan vaikuttavan heidän sosiaaliseen hyvinvointiinsa?". Tässä luvussa tullaan tarkastelemaan ensimmäiseen tutkimuskysymykseen liittyviä vastauksia eli minkälaisia merkityksiä neulonnalla on sosiaaliselle hyvinvoinnille. Tutkimuksen sisällysanalyysi pohjautui 450 vastaajaan, sillä aineisto kylläntyi eikä uusia seikkoja tutkimuksen kannalta enää tullut esille.

Hyvinvointi käsitteenä on hyvin laaja, minkä takia tässä tutkielmassa tarkastelun kohteena on sosiaalinen hyvinvointi. Sosiaalinen hyvinvointi on yksi yksilön hyvinvoinnin tekijä ja siihen vaikuttavat sosiaaliset suhteet, yhteisöllisyyden ja osallisuuden tunteet sekä kokemukset ja käsitykset ympäröivästä yhteiskunnasta. Sosiaalinen media ja siellä olevat yhteisöt tuovat oman ulottuvuuden sosiaaliseen hyvinvointiin. Se voi luoda mahdollisuuksia yhteydenpitoon ja verkostoitumiseen, mutta se saattaa myös altistaa vertailulle sekä lisätä yksinäisyyden kokemusta. Pöllänen (2015, 93) on todennut tutkimuksessaan käsitöiden tarjoavan henkistä tukea ja sosiaalisia suhteita, joissa on mahdollisuus keskittyä käsitöiden tekemiseen ja unohtaa oman elämän ongelmat. Käsityöt yhdistetään ja liitetään usein hyvinvointiin sekä elämänlaatuun ja näin ollen käsityöt voivat toimia yksilön subjektiivisen elämänlaadun ja hyvinvoinnin lisäämisen välineenä (Pöllänen 2012, 1). Käsitöiden tekeminen, valmiit tuotokset ja kokemusten vuorovaikutus lisäävät ihmisten hyvinvointia (Pöllänen, 2017, 76).

Taulukko 2. Neulonnan merkityksiä sosiaaliselle hyvinvoinnille luokittelu.

Neulonnan merkityksiä sosiaaliselle hyvinvoinnille	Alaluokka	Pääluokka
Keskustelun aihe	<ul style="list-style-type: none"> · Yhteisestä harrastuksesta keskustelu · Muiden harrastajien kanssa ideoiden ja ohjeiden jakaminen 	Vuorovaikutus muiden harrastajien kanssa
Yhteinen harrastus	<ul style="list-style-type: none"> · Yhdessä neulominen · Yhteisen harrastuksen jakaminen · Ymmärrys ja arvostus käsitöitä kohtaan 	Osa yhteisöä
Ajanviete	<ul style="list-style-type: none"> · Irti arjesta · Omien huolien unohtaminen hetkeksi · Tunteiden käsittely 	Ajatuksien ja aivojen nollaus
Mieliala	<ul style="list-style-type: none"> · Itsetehtyjen neulelahjojen antaminen · Neulonta itse toimintana · Valmiin tuotteen tuoma ilo 	Mielihyvää tuottava toiminta

Vastauksissa korostui yhteisen harrastuksen jakaminen muiden harrastajien kanssa, neulonnan rentouttava vaikutus sekä neulonnasta syntyvä keskustelun aihe muiden kanssa. Vastajille oli tärkeää jakaa omaa harrastustaan muiden neulonnan harrastajien kanssa ja saada sitä kautta vertaistukea sekä vaihtaa ideoita ja ohjeita toisten neulonnan harrastajien kanssa.

Vastajille (n=148) neulonta ja Facebookin neulontaryhmät toivat tunteen, että he ovat osa jotain ja kokivat itsensä merkitykselliseksi. Karppisen (2009, 56) mukaan käsitöiden tekemisessä ei ole oleellista syntykö lopputuloksena tuote vai ei, sillä jo pelkkä toiminta voi tuottaa iloa. Vastajista (n=38) osa nosti esille kuitenkin erityisesti valmistuneen tuotteen tuoman ilon sekä oman kädenjäljen näkemisen. Neulonnan harrastaminen mahdollistaa sosiaalista kanssa käymistä niin kasvotusten kuin verkossa olevien yhteisöjen kautta. Vastajat (n=29) mainitsivat neulontaharrastuksen vahvista-

neen heidän ystävyssuhteitansa sekä olemalla jäsenenä Facebookin neulonta-aiheisissa ryhmissä he kokevat olevansa osa suurempaa yhteisöä. Vastajat (n=93) nostivat esille saman henkisten ihmisten kohtaamisen ja ajanvieton heille tärkeän harrastuksen parissa. Facebookin neulonta-aiheisissa ryhmissä vallitsee pääasiassa positiivinen ja kannustava ilmapiiri. Neulojat kokevat itsensä myös tärkeäksi, kun heitä pyydetään neulomaan jokin tuote tai pyydetään apua neulontaan liittyvissä asioissa. Vilhunen (2012, 93–94) on todennut väitöskirjassaan, että esimerkiksi erilaisten käsityöblogien kautta on mahdollista ylläpitää ystävyssuhteita, toimia ja olla osana yhteisöä sekä tutustua uusiin ihmisiin. Vilhunen mukaan neulebloggaajat pitävät tärkeänä yhteisöllisyyttä ja samanhenkisiä ihmisiä, joiden kanssa on mahdollista keskustella ja vaihtaa ajatuksia neulonnasta (Vilhunen 2012, 112).

” On mukavaa kokea kuuluvansa suureen yhteisöön, jossa on yhteinen mielenkiinnon aihe.” (V171)

Neulonta koettiin usein rentouttavaksi toiminnaksi ja siinä yhdistyivät myös ajatusten nollautumisen tunne. Useampi vastaaja (n=17) kertoi neulovansa sosiaalisissa tilanteissa, jolloin he pystyvät paremmin rentoutumaan. Neulonta nähdään hyväksyttävämpanä toimintana tällaisissa tilanteissa, kun taas kännykän käyttöä ei katsota hyväksyttäväksi. Suuri osa vastaajista (n=139) koki arjen kuormittavana ja raskaana, jonka vuoksi he neulovat usein töiden jälkeen, jolloin he pääsevät rentoutumaan ja mahdollisesti unohtamaan esimerkiksi työhön liittyvät ajatukset. Osa vastaajista (n=12) pohtivat asiaa siten, että neulonnan rentouttavalla vaikutuksella he jaksavat paremmin arjessa ja erilaisissa sosiaalisissa tilanteissa, jotka voivat olla myös raskaita. Vastauksissa esiintyi myös tarve saada tehdä käsillä jotain, useimmiten neulominen televisiota katsellessa ja vastaajat kokivat rentoutuvansa paremmin, kun saivat neulota televisiota katsellessa.

” Neulominen on minulle tapa rentoutua, palautumiskeino ja stressinpurkamiskeino.” (V258)

Neulontaharrastus nähtiin usein keskusteluiden jäänmurtajana ja aiheena, josta on helppo keskustella tuntemattomienkin kanssa. Osa vastaajista (n=41) kertoi päällä olevien neuletuotteiden herättävän keskustelua ja näin lisäävän sosiaalista kanssakäymistä. Sosiaaliset tilanteet tuntemattomien kanssa osa koki haastaviksi, mutta saivat tukea ja turvaa neulonnasta, sillä sen avulla he kokivat kykenevänsä sosiaaliseen

kanssa käymiseen paremmin. Riley, Corkhill ja Morris (2013, 54) ovat tutkineet Facebook yhteisön neulontaryhmien sosiaalisia yhteyksiä ja vuorovaikutusta. Tutkimuksessa vastaajat kuvailivat neulontaa hyväksi keskustelun aloitukseksi sekä ihmisiä yhdistäväksi asiaksi, joka voi johtaa keskusteluihin muista aiheista.

Neulontaharrastuksen myötä myös uusien ystävyysuhteiden luominen on mahdollista ja osa vastaajista (n=61) olikin löytänyt ystäviä yhteisen harrastuksen myötä. Vastaajista kuitenkin hyvin pieni osa on osallistunut jonkinlaiselle ohjatulle neulontakurssille tai on käynyt neulontatapaamisissa. Kyselyyn osallistuneista 91 prosenttia (n=797) ei ole osallistunut koskaan ohjatulle neulontakurssille ja 75 prosenttia (n=666) ei ole koskaan käynyt neulontatapaamisessa. Huotilainen, Rankanen, Groth, Seitamaa-Hakkarainen ja Mäkelä (2018, 8) ovat todenneet myös käsitöiden harrastamisen lisäävän sosiaalista yhteenkuuluvuuden tunnetta. Vastaajat toivat esille myös nyt koronapandemian aikana keskustelun neulonnan ympärillä lisääntyneen, neulonta ryhmissä on ollut myös aktiivisempaa keskustelua ja osa vastaajista kertoi esimerkiksi soittelevansa ystävien kanssa useammin sekä tapaavansa neulonnan merkeissä ystävien kanssa.

” Löytyy puheen aihetta esim. työpaikan kahvikuppikeskusteluun.” (V7)

” Vaikkapa työkaverin neulevaatteesta saa pitkää jutun juurta, vaikkei muuta yhteistä kiinnostuksen aihetta olisikaan. Toisinaan voi myös tavata jonkun ystävän verukkeella ”mennään yhdessä käymään uudessa lankakaupassa” tms.” (V35)

” Neulominen on nykyään niin suosittua, että siitä saa juttua aikaiseksi ihmisten kanssa niin somessa kuin live-elämässäkin, vaikkapa kaupan lankahyllyllä jne.” (V201)

Vastauksista välittyi intohimo neulontaharrastusta kohtaan ja neulomisen tuoma ilo. Vastaajat kertoivat kokevansa erityistä iloa silloin, kun voivat antaa neulelahjan ystävälle. Tällöin he kokivat myös saavansa arvostusta ja kiitosta käsitöistensä.

Aineiston analysoinnin perusteella voidaan todeta, että neulonta harrastuksena yhdistää saman henkisiä ihmisiä ja ihmiset kokevat itsensä tärkeäksi sekä merkitykselliseksi samankaltaisten ihmisten kanssa. Neulonnan parissa tapahtuva sosiaalinen kanssakäyminen joko kasvotusten tai verkossa tuottaa hyvinvointia neulonnanharrastajille.

7.4 Mitkä ovat syitä Facebookin neulontaryhmissä olemiseen?

Tutkielman toinen tutkimuskysymys on "Mitkä ovat syitä Facebookin neulonta-aiheisissa ryhmissä olemiseen?". Teorian pohjalta esiin tulleita syitä kuulua erilaisiin käsityöryhmiin on ollut tunne yhteisöön kuulumisesta, ryhmien tavoitettavuus koska vain ja missä vain sekä vertaistuen saaminen. Tässä luvussa tullaan tarkastelemaan toiseen tutkimuskysymykseen liittyviä vastauksia eli minkälaisia syitä on olla jäsenenä Facebookin neulonta-aiheisissa ryhmissä. Pöllänen (2006, 73) kirjoittaakin, että käsitöiden tekemiselle on useita syitä, mutta yksi keskeisin syy on käsityön hyvinvointiin liittyvät merkitykset.

Sosiaalinen media on mahdollisesti nykyään yksi tärkein, ellei jopa tärkein käsityöharrastajien tiedonhakukanava, omien töiden esittelypaikkana sekä inspiraation lähteenä. Käsitöitä ja sen harrastamista esiintyy sosiaalisen median yhteisöissä, blogeissa sekä kuvavirroissa. Yhä enemmän käsitöiden harrastamisessa näkyy materiaalien moninaisuus yhteiskunnan ilmiöiden sekä erilaisten tekniikoiden innoittamana. (Kouhia 2016, 25.)

Sosiaalinen media vaikuttaisi mahdollistaneen uudenlaisen jakamisen kulttuurin, jossa käsityöharrastajat voivat jakaa ideoitaan ja kokemuksiaan (Kouhia 2016, 25). Toisin sanoen tämä viittaa siihen, että vuorovaikutuksella samanhenkisten ihmisten kanssa voi olla hyödyllinen vaikutus henkilökohtaiselle eli subjektiiviselle hyvinvoinnille (Mayne 2016, 18). Taitoliiton teettämän tutkimuksen mukaan käsityöharrastajat hyödyntävät aktiivisesti sosiaalista mediaa. Kaikista vastanneista 18 prosenttia kertoo seuraavansa kuukausittain käsityöaiheisia sosiaalisen median päivityksiä esimerkiksi Facebookissa ja Instagramissa. Käsitöitä aktiivisesti harrastavat ovat kiinnostuneempia ja heistä jopa 67 prosenttia seuraa näitä sosiaalisen median kanavia joka päivä. (Taitoliitto, 2018).

Kyselyyn vastanneista 24 prosenttia (n=209) pitivät kuulumistaan Facebookin neulonta-aiheisissa ryhmissä melko paljon merkityksellisenä sosiaalisen hyvinvoinnin kannalta ja 47 prosenttia (n=417) jonkin verran merkityksellisenä. Jopa 20 prosenttia (n=176) oli sitä mieltä, ettei neulonta ryhmiin kuulumisella ole minkäänlaista merkitystä heidän sosiaaliselle hyvinvoinnilleen.

Taulukko 3. Syitä neulontaryhmässä olemiselle luokittelu.

Syitä neulontaryhmien jäsenenä olemiselle	Alaluokka	Pääluokka
Muiden töiden katselu	<ul style="list-style-type: none"> · Ideoita omaan tekemiseen · Inspiraation löytäminen · Muiden tekemien töiden ihailu 	Uusien ideoiden ja inspiraation löytäminen
Vinkkien ja ohjeiden saaminen	<ul style="list-style-type: none"> · Tiedon ja taidon jakaminen muille · Neulonta tarvikkeista kokemuksia ja ostopaikkoja 	Tiedon ja taidon jakaminen muille
Avun saaminen ja antaminen	<ul style="list-style-type: none"> · Toisten kannustaminen jatkamaan työtä · Pulmatilanteiden ratkaisu yhdessä · Avun saaminen pyydettyessä 	Apu ja vertaistuki
Yhteisen harrastuksen jakaminen muiden kanssa	<ul style="list-style-type: none"> · Positiivinen ja kannustava ilmapiiri · Aktiivista keskustelua · Muiden auttaminen 	Yhteisöllisyyden tunne
Neulonnassa kehittyminen	<ul style="list-style-type: none"> · Haastetta omaan tekemiseen · Uusia tekniikoita ja malleja · Oman osaamisen kehittäminen 	Oppiminen

Vastauksissa korostui erityisesti ideoiden ja vinkkien saaminen omaan tekemiseen, muiden tekemien töiden ihailu sekä neuvojen ja avun saaminen. Suuri osa vastaajista (n=126) on erilaisissa Facebookin neulonta-aiheisissa ryhmissä juuri sieltä saatavien ideoiden ja vinkkien vuoksi. Pöllänen ja Weissmann-Hanski (2019, 349) ovat todenneet käsityön integroituneen sosiaaliseen mediaan, joka tarjoaa kanavan yhteisöjen rakentamiseen, muiden harrastajien tuen, inspiraation lähteen sekä ideoiden jakamisen mahdollisuuden. Ryhmissä jaetaan tietoa ja taitoa muille mielellään ja kuten eräs vastaaja sanoikin, että neulojat eivät panttaa tietoaan vaan jakavat sen mielellään muille. Vastaajat (n=46) kertoivat hakevansa ryhmistä erilaisia malleja, tekniikoita sekä toteutettuja ratkaisuja erilaisissa töissä. He nostivat myös esille etsivänsä ja tallentavansa itselleen ryhmästä löytyviä ideoita ja vinkkejä myöhempää käyttöä varten, jolloin niihin on helppo palata myöhemmin. Neulontaryhmissä keskustellaan jonkin verran neulontatarvikkeista ja langoista, joista jaetaan kokemuksia muiden kanssa sekä hyviä ostopaikkoja suositellaan.

” Alun perin liityin ryhmistä saatujen ideoiden vuoksi, mutta siitä on tullut myös tärkeä osa sosiaalisia kontakteja ja on kiva jakaa harrastus muiden samaa harrastavien kanssa.” (V103)

” Neuvot ja vinkit antavat itsevarmuutta kokeilla myös itse ja joskus on mukava saada palautetta omiin tehtyihin töihin.” (V107)

Vastaajat (n=66) ihailevat ja seuraavat ahkerasti minkälaisia töitä muut neulojat tekevät ja pitivät tätä merkittävänä syynä olla osa ryhmää. Usein vastaajat mainitsivat saavansa iloa katsellessaan muiden tekemiä upeita neuletöitä ja saattoivat välillä itsekin innostua tekemään samanlaista. Muiden töiden katselu innosti muita ryhmän jäseniä haastamaan itseään neuletöissä ja kokeilemaan erilaisia väriyhdistelmiä, joita ei muuten välttämättä tulisi tehtyä. Vastauksissa (n=46) mainittiin myös muiden töistä inspiroituminen, esimerkiksi neuleen pintakuviointista tai värien sommittelusta. Vastaajista useimmat käyttävät Facebookin tykkäystoimintoa reagoidessaan muiden töihin ja osa kommenttikenttää kehuessaan muiden töitä.

” On mukava nähdä muiden töitä ja usein innostun jonkun työstä niin että teen itsekin.” (V47)

” Voi ihastella muiden kauniita neuleita ja välillä iloita ja nauraa hauskoille neuloksille ja/tai kömmähdyksille. Ja toisinaan myötäelää ryhmäläisen surussa tai neulomisen tuskassa.” (V131)

Neuvojen ja avun saamista arvostettiin vastaajien keskuudessa. Vastaajat (n=63) pitivät tärkeänä sitä, että he voivat pyytää apua häpeilemättä ja usein saavat vastauksen kysymykseensä hyvinkin nopeasti. Neuvoja ja apuja uskalletaan pyytää matalalla kynnyksellä ja aloittelijat arvostivat tätä erityisen paljon. Stannardin ja Sandersin (2015) tutkimuksessa tuli esille hyvin vahvana ja tärkeänä tekijänä toisten harrastajien vertaistuki. Osa vastaajista koki, että kaikki eivät ymmärrä heidän intohimoaan neulontaa kohtaan ja ihmiset ihmettelevät julkisella paikalla neulomista. (Stannard & Sanders 2015, 105–111).

Vastauksissa (n=32) esiintyi myös muiden auttamisen ja neuvomisen tuoma ilo, neuleryhmissä autetaan mielellään sekä pohditaan yhdessä ratkaisuja ongelmatilanteissa. Esille nostettiin myös ryhmässä käydyt keskustelut, joista useat löytävät vastauksen

mietityttävään asiaan. Näin ei aina tarvitse lähteä itse julkaisemaan ja kysymään mietityttävää asiaa vaan ryhmä toimii myös ikään kuin tietopankkina, mistä löytää tietoa ja vinkkejä neulontaan liittyen. Vastaajista 45 prosenttia (n=400) kertoi saavansa jonkin verran tukea ja apua ryhmistä. Melko paljon tukea ja apua koki saavansa 28 prosenttia (n=251) vastaajista ja erittäin paljon 15 prosenttia (n=134).

” Aina joku ystävällisesti neuvoo, jos tulee ongelmia.” (V37)

” Niissä saan apua kinkkisiin neulontaongelmiin tekniikan suhteen sekä korvaamattonta apua vaikeiden neulontaohjeiden tulkintaan.” (118)

Vastaajista 49 prosenttia (n=440) vierailee Facebookin neulonta-aiheisessa ryhmässä päivittäin ja 32 prosenttia (n=287) muutaman kerran viikossa. Tämä osoittaa, että ryhmiä pidetään neulontaharrastuksen kannalta tärkeinä ja merkittävinä. Facebookin neulonta-aiheiset ryhmät ovat osa neulontaharrastusta ja tuovat yhteisöllisyyttä ja saman henkisiä yhteen muuten yksinäiseen harrastukseen.

Neulonta-aiheisten Facebook-ryhmien merkitys koronapandemian aikana on ollut osalle vastaajista todella merkittävä, ja toisille merkitys ei ole muuttunut pandemian takia. Neulonta ryhmien merkitys pandemian aikana on ollut 20 prosentille (n=179) erittäin tärkeä, 23 prosentille (n=200) melko tärkeä, 28 prosentille (n=251) jonkin verran tärkeä ja 21 prosentille (n=184) ei ollenkaan tärkeä.

7.5 Yhteenveto tuloksista

Tämän tutkielman tavoitteena oli selvittää miten neulonta vaikuttaa sosiaaliseen hyvinvointiin ja mitkä ovat syitä, joiden vuoksi ollaan jäsenenä Facebookin neulonta-aiheisissa ryhmissä. Vastauksissa korostui neulonnan rentouttava vaikutus sosiaaliseen hyvinvointiin yhdistämällä ihmisiä yhteisen harrastuksen äärelle, jonka myötä arjen sosiaalisia tilanteita jaksetaan paremmin. Vastaajat mainitsivat neulonnan kautta syntyvän sosiaalisen kanssakäymisen olevan mukavaa ja toimivan jäänmurtajana uusien tuttavuuksien kanssa. Muiden neulojien kanssa tapahtuva vuorovaikutus mahdollistaa ideoiden ja vinkkien jakamisen, avun pyytämisen ja antamisen, samanhenkisten ihmisten kohtaamisen sekä itsensä tärkeäksi kokemisen kaltaisten seurassa.

Facebookin neulontaryhmissä olemisen syistä nousi merkittävimiksi ideoiden ja vinkkien löytäminen omaan tekemiseen, muiden töiden ihailu sekä neuvojen ja avun saaminen. Vastaajat myös kokivat olevansa paremmin osa yhteisöä eivätkä kokeneet olevansa niin yksin harrastuksensa kanssa. Ryhmissä katsellaan paljon julkaistuja kuvia ja saatetaan tallentaa niitä itselle, jotta niihin on helppo mahdollisesti palata. Muiden töiden ihailu tuotti iloa ja niistä saattoi saada itselle ideoita. Ryhmät saavat paljon arvostusta siitä, että siellä käydään aktiivista keskustelua sekä neuvoja ja apua saa nopeasti. Erityisesti aloittelijat kokivat hyvin merkityksellisenä ja tärkeänä neuvojen ja avun saamisen sekä kokivat ryhmissä olevan matalakynnys kysyä mietityttäviä asioita.

Koronapandemia oli vaikuttanut vaihtelevasti vastaajien neulontaharrastukseen. Osalle vastaajista Facebookin neulonta ryhmät olivat todella tärkeitä, ja toisilla ei pandemia ollut vaikuttanut heidän neulontaharrastukseensa millään tavoin. Pandemian takia neulonta ryhmissä on käyty aktiivisemmin keskustelua, ja useampi oli löytänyt neulonnasta uuden harrastuksen tai aloittanut neulomisen uudelleen.

8 Luotettavuus

Kvalitatiivista analyysiä tehdessä tutkija on merkittävä tekijä, sillä tutkijan tärkein työväline on tutkija itse. Tähän vaikuttaa tutkijan teoreettinen tietämys, tulkinnat ja oletukset. (Sarajärvi & Tuomi 2018, 160-161.) Tämän takia tutkimuksen luotettavuutta tarkastellessa tulee tarkastella koko tutkimusprosessia. Tutkijan tulee avata tarkkaan tutkimuksen kulku, jotta tutkimusprosessin luotettavuutta voidaan arvioida. Tutkijan suhdetta tutkittavaa kohdetta on myös hyvä määrittää. Heikkilä (2014) toteaa, että pätevä tutkimus voidaan saavuttaa tutkimusongelmiin vastaavilla kysymyksillä, rajaamalla perusjoukko, hyvällä otoksella sekä korkealla vastausprosentilla.

Soininen ja Merisuo-Storm (2009, 164-167) kirjoittavat, että kvalitatiivisessa tutkimuksessa luotettavuuden sijaan käytetään usein uskottavuuden käsitettä. Eskolan ja Suorannan (2018) mukaan uskottavuus tarkoittaa sitä, että tutkija on vastuussa vastaako tutkijan käsitys ja tulkinta tutkittavien käsityksiä. Tutkimustulosten tulisi myös olla siirrettävissä, joka tarkoittaa sitä, että tutkimustulokset ovat yleistettävissä tietyin rajoituksin. Tutkimuksen luotettavuuteen vaikuttaa myös aineiston koko ja kattavuus. (Eskola & Suoranta, 2008, 210-212.)

Kvalitatiivisen tutkimuksen luotettavuus voidaan nähdä koostuvan neljästä kriteeristä, joita ovat totuusarvo (truth value), sovellettavuus (applicability), pysyvyys/johdonmukaisuus (consistency) sekä neutraalisuus/puolueettomuus (neutrality) (Lincoln & Guba 1985). Lincolnin ja Guban (1985) mukaan totuusarvon kriteerillä tarkoitetaan sitä, missä määrin tutkimustulokset osoittavat vastaavuutta todellisuuden kanssa. Tässä tutkielmassa totuusarvoon pyrittiin kiinnittämään huomiota koko tutkimuksen ajan tutustumalla perusteellisesti aineistoon. Aineisto on kulkenut tiiviisti rinnalla koko tutkielman ajan, jotta ei harhauduttaisi sivuraiteille ja yhteys aineistoon säilyisi.

Sovellettavuuden kriteerinä nähdään siirrettävyys ja Lincoln ja Guba (1985) toteavat, että siirrettävyys viittaa tulosten siirtämiseen tutkimuskontekstin ulkopuoliseen vastaavaan kontekstiin. Tämä tutkielma on mahdollista toistaa mukailien käyttämiäni menetelmiä tai niitä vastaavalla tavalla. Tutkimuksen vastaukset ja tulokset voivat kuitenkin erota joiltain osin, vaikka samanlainen tutkimusasetelma toistettaisiinkin. Tähän vai-

kuttavat esimerkiksi teknologian kehittyminen ja käsitöiden sekä neulonnan sen hetkinen suosio tulevaisuudessa. Tutkimuksen tarkoituksena olikin tutkia nykytilannetta, koronapandemia ja sen myötä neulonnan suosio on mahdollisesti vaikuttanut tuloksiin osittain.

Pysyvyyden ja varmuuden kriteereillä kuvataan tutkimustilannetta ja tutkimukseen vaikuttavien ennustamattomien tekijöiden vaikutuksia (Lincoln & Guba, 1985). Kyselytutkimuksessa tutkija ei voi olla varma, että vastaajat vastaavat totuudenmukaisesti, sillä tutkija ei ole paikalla, kun kyselyyn vastataan. Tutkimukseen osallistuminen oli kuitenkin vapaaehtoista ja jokainen vastaaja päätti itse osallistumisestaan.

Lincolnin ja Guban (1985) mukaan neutraalisuuden kriteerillä viitataan siihen, onko erilaisilla analyysikeinoilla mahdollisuutta saada samanlaisia tutkimustuloksia ja että, tutkimustulokset eivät perustu tutkijan omiin käsityksiin vaan tutkimusaineistoon. Puolueettomuudella tarkoitetaan sitä, että tutkija ymmärtää tutkittavia eikä tulkintoihin ja havaintoihin vaikuta esimerkiksi vastaajien sukupuoli. (Lincoln & Guba, 1985.)

Teoreettiseen taustaan perehdyttiin huolella ja taustatietoja hyödyntämällä rakennettiin kyselylomake ja näin pyrittiin lisäämään tutkimuksen luotettavuutta. Ennen varsinaista aineistonkeruuta pilotoitiin kyselylomake. Pilotointi suoritettiin pienelle määrälle opiskelijakavereita, joiden vastaukset eivät ole osana tutkimusta. Pilotoinnin yhteydessä pyydettiin palautetta kysymysten selkeydestä ja ymmärrettävyydestä, ja saadun palautteen myötä tehtiin tarvittavat muutokset.

Neulonta mielletään tärkeäksi keinoksi rentoutua ja nollata ajatuksia. Tutkielma sai alkunsa kiinnostuksesta käsitöiden vaikutuksista hyvinvoinnille ja kuinka tärkeitä on olla ryhmän jäsenenä Facebookin neulontaryhmässä. Facebookin neulonta-aiheiset ryhmät valikoituivat tutkimuskohteeksi omakohtaisten kokemusten ja mielenkiinnon vuoksi. Tutkimuskohde oli ennestään tuttu ja ryhmän jäsenenä jo useita vuosia seuranneena minulla oli ennakkokäsitys, miten ryhmiä käytetään ja millä tavoin ne toimivat. Omakohtainen käyttökokemus osoittautui hyödylliseksi ja se auttoi pohtimaan mitä olisi mahdollisesti nousemassa esiin tutkimuksen myötä. Toki analysoidessa vaarana on se, että asioita tulkitaan tai oletetaan ennakkokäsitysten vuoksi väärineesti.

Aineistonkeruuta ja sen luotettavuutta tarkasteltaessa täytyy tarkastella aineistonkeruumenetelmää ja siihen liittyneitä erityispiirteitä, tutkijan mielestä merkityksellisiä asioita sekä mahdollisia ongelmia (Sarajärvi & Tuomi 2009, 140). Tutkimusaineisto kerättiin jakamalla linkkiä kyselylomakkeeseen Facebookin neulonta-aiheisissa ryhmissä. Linkki jaettiin kolmeen kohtalaisen suureen ryhmään, joissa on yhteensä yli 120 000 jäsentä. Ryhmien välillä on eroja niin sisältöalueissa kuin toimintatavoissa, joka aineiston kannalta on jopa toivottavaa. Kyselyn vastausmäärä oli hyvä, sillä vastauksia tuli 889 kappaletta. Vastausten määrään todennäköisesti vaikutti kyselyn täyttämisen helppous, joka oli mahdollista tehdä myös mobiililaitteella. Lisäksi kaikkien vastanneiden kesken arvottiin lahjakortti käsityötarvikeliikkeeseen, mikä saattoi innostaa vastaamaan kyselyyn. Osa kyselyyn vastanneista saattoi vastata vain lahjakortin arvonnalla vuoksi, tämä ei kuitenkaan todennäköisesti näkynyt vahvasti tuloksissa.

Aineiston sisällönanalyysiä tehdessä aineisto alkoi kylläntymään, jolloin tutkimusongelmien kannalta ei enää mitään uutta tietoa saada ja aineisto toistaa itseään. Aineistojen kylläntymispisteet ovat vaihtelevia eikä voida sanoa tarkkaan, kuinka monta vastausta riittää aineiston kylläntymiseen. Koin kuitenkin, että 450 vastaajan kohdalla oli tämän tutkimuksen kylläntymispiste, sillä vastausten toistuvuutta oli jo niin paljon. Aineiston sisällönanalyysin luotettavuutta on tässä tutkimuksessa pyritty tuomaan esille luokittelu taulukoiden sekä aineistositaattien avulla.

Tutkimuksen eettisyydestä pidettiin huolta siten, että vastaajista ei kerätty muuta kuin vastaukset ja nimet arvonnalla suorittamista varten, joka suoritettiin heti kyselyn sulkeutumisen jälkeen. Vastauksista poistettiin nimet arvonnalla jälkeen, jotta aineisto oli anonyymi sen analysointivaiheessa. Aineistoa käsiteltiin luottamuksella ja tutkimuksen tarkoitusta sekä tavoitteita avattiin osallistumispyyntöjulkaisussa.

Tutkimustuloksia on verrattu aikaisemmin aiheesta tehtyihin tutkimuksiin tuloksia analysoidessa ja niiden on havaittu olevan samansuuntaisia tämän tutkimuksen kanssa. Kohderyhmän rajauksen vuoksi suoraan neulonnasta vaikutuksista sosiaaliselle hyvinvoinnille ja Facebookin neulonta-aiheisten ryhmien vaikutuksia hyvinvoinnille kohdistettuja tutkimuksia ei ole tästä näkökulmasta Suomessa tehty.

9 Pohdinta

Tässä tutkimuksessa tarkoituksena oli selvittää, millä tavoin neulonta vaikuttaa sosiaaliseen hyvinvointiin. Lisäksi pyrittiin selvittämään millä tavoin Facebookin neulontaihteiset ryhmät ovat merkityksellisiä ja minkä vuoksi ryhmän jäsenenä ollaan. Tulosten perusteella neulontaharrastus tukee sosiaalista hyvinvointia, sillä se tuo samanhenkisiä ihmisiä yhteen, tuo hyvää mieltä ja iloa sekä se voi olla sosiaalista toimintaa. Yksilötason hyvinvointiin vaikuttavia tekijöitä voivat olla esimerkiksi itsensä toteuttaminen sekä sosiaalinen pääoma (THL:n verkkosivut). Tässä tutkielmassa tarkasteltavan sosiaalisen hyvinvoinnin kuvaavia tekijöitä olivat muun muassa sosiaaliset suhteet, yhteisöllisyyden ja osallisuuden tunteet. Vilhunen (2012, 93–94) on todennut väitöskirjassaan, että erilaisten käsityöblogien kautta on mahdollista ylläpitää ystävyysuhteita, toimia ja olla osana yhteisöä sekä tutustua uusiin ihmisiin. Vilhunen mukaan neulebloggerit pitävät tärkeänä yhteisöllisyyttä ja samanhenkisiä ihmisiä, joiden kanssa on mahdollista keskustella ja vaihtaa ajatuksia neulonnasta (Vilhunen 2012, 112). Tutkimustulosten perusteella voidaan todeta, että neulonta vaikuttaa yksilön sosiaaliseen hyvinvointiin positiivisesti ja jopa huomaamatta.

Toinen tutkimuskysymys tarkasteli syitä, minkä vuoksi Facebookin neulontaihteisten ryhmien jäsenten syitä siellä olemiseen. Selkeästi oli nähtävissä, että ryhmistä haetaan ideoita ja vinkkejä, ihastellaan muiden tekemiä töitä sekä haetaan apua ja neuvoja. Kuznetsov ja Paulos (2010) ovat tutkineet laajasti erilaisten käsityöyhteisöjen toimintaa verkossa. Myös heidän tutkimuksessansa on korostunut saman suuntaisia tekijöitä kuin tässä tutkielmassa. Tutkimuksen perusteella sosiaalisen median yhteisöjen tärkeimmäksi asiaksi koettiin juuri ideoiden ja inspiraation löytäminen. Lisäksi tärkeinä pidettiin uuden oppimista ja samanhenkisten ihmisten kohtaamista. (Kuznetsov & Paulos 2010, 5.) Tässä tutkielmassa saatiin samankaltaisia tuloksia, sillä tutkimukseen osallistuneet vastaajat kertoivat olevansa jäsenenä Facebookin neulontaihteisissä ryhmissä pääasiassa sieltä saatavien ideoiden ja vinkkien vuoksi.

Pöllänen ja Weissmann-Hanski (2019, 349) ovat todenneet käsityön integroituneen sosiaalisen median yhteisöihin, jotka tarjoavat kanavan yhteisöjen rakentamiseen, muiden harrastajien tuen, inspiraation lähteen sekä ideoiden jakamisen mahdollisuuden.

Tutkielman tuloksien mukaan neulonta mahdollistaa sosiaalisen kanssakäymisen muiden käsityöharrastajien kanssa vaikkakin neulonta usein mielletään yksin harrastettavaksi. Vastaajista 66 prosenttia kertoi harrastavansa neulontaa yksin ja 34 prosenttia harrastaa neulontaa niin yksin kuin yhdessä muiden kanssa. Tutkielman kohdejoukon muodosti neulontaa harrastavat käsityöharrastajat, jotka ovat jäsenenä jossakin Facebookin neulonta-aiheisessa ryhmässä. Olisikin mielenkiintoista pohtia, mikäli internetin kaltaisia erilaisia yhteisöjä ei olisi, minkälaisia vaikutuksia tällä olisi neulonnan harrastajille. Ideoita ja vinkkejä pitäisi etsiä lehdistä ja kirjoista tai kääntyä muiden harrastajien puoleen. Na (2012, 79) toteaaakin, että internet on helpottanut käsitöihin liittyvää tiedonhakua ja neuvojen saamista. Käsitöiden jakaminen muiden kanssa on myös helppompaa internetin välityksellä. Aikaisemmin oltiin riippuvaisia toisten ihmisten fyysisistä tapaamisista, kun tietoa ja ideoita jaettiin suullisesti (Na 2012, 79). Nykänen (2014) on tutkinut missä määrin käsityöntekijät hakevat inspiraatiota, tietoa tai ohjeita käsitöiden tekemiseen eri lähteistä. Nykäsen tutkimuksen mukaan käsityöharrastajista 70 prosenttia hakee tietoa, ohjeita tai inspiraatiota internetistä usein tai lähes aina käsitöihinsä tai niitä suunnitellessa ja 90 prosenttia silloin tällöin (Nykänen 2014, 67). Tämä kertoo mielestäni siitä kuinka merkityksellisiä internetin erilaiset yhteisöt ovat käsitöidenharrastajille.

Tutkielman aineisto kerättiin kyselylomakkeella, jossa oli avoimia sekä strukturoituja kysymyksiä. Tämä aineistonkeruumenetelmä toimi tässä tutkimuksessa, mutta olisi syytä myös pohtia, olisivatko tutkimustulokset olleet erilaiset, mikäli aineisto olisi kerätty haastattelemalla neulonnan harrastajia. Aineiston koko olisi tällöin ollut huomattavasti pienempi, mutta vastaukset olisivat olleet mahdollisesti syvällisempiä ja pohtivampia. Tutkimukseen osallistuneet vastaajat olivat pääasiassa naisia ja pohdinkin, olisivatko tulokset erilaisia, mikäli miehiä olisi ollut enemmän. Vaikka käsityön sukupuolijakautuneisuus ei ole yhtä vahvaa kuin aikaisemmin, niin sitä silti esiintyy. Mahdollisesti laajentamalla tutkimusta myös teknisen työn tekniikoihin olisi miespuolisia vastaajia ollut enemmän. Neulontaa harrastavista vähemmistö on miehiä ja tässä tutkimuksessa miesten osuus vastaajissa oli erittäin pieni. Miesten osallistuminen käsityöaiheisiin kyselyihin on vähäistä, mikä johtunee mahdollisesti siitä, että usein nämä käsityö aiheiset kyselyt painottuvat tekstiilikäsitöihin. Käsityö käsitteenä saattaa myös

olla vääristynyt miesten silmissä ja sen myötä vaikuttaa heidän osallistumiseensa kyselyihin. Olisikin mielenkiintoista selvittää, miten käsityöt vaikuttavat miehillä sosiaaliseen hyvinvointiin ja minkälaisia merkityksiä Facebookin ryhmillä on heidän hyvinvointilleen. Ovatko tulokset samansuuntaisia vai eroavatko ne jotenkin ja miksi?

Tämä tutkielma vahvisti aikaisemmissa tutkimuksissa esille tulleita asioita, jotka kertovat käsitöiden tekemisen positiivisista vaikutuksista hyvinvoinnille. Tutkimuksessa mukana olevista Facebook neulontaryhmien jäsenistä suurin osa käytti sosiaalisen median alustaa päivittäin, mistä voitaneen päätellä, että sukupolvenvaihdoksessa entiset eläkeläisten käsityökerhot ovat siirtymässä nuorison uuden käsityöinnostuksen myötä verkkoon. Todennäköisesti myös tutkimuksen aikana vallinnut Covid -19 epidemia taapaamisrajoitusten takia osaltaan selitti verkkoalustojen ryhmien aktiivista vuorovaikutusta, kun toisia käsityön harrastajia ei ole voinut tavata fyysisesti. Noin puolet kyselyyn vastaajista vieraili sosiaalisen median ryhmässä päivittäin ja kolmannes koki, että ryhmän jäsenyys piti harrastuksen vireänä. Ryhmän jäsenet kokivat saavansa ryhmään kuulumisesta yhteisöllisyyttä, joka tuki heidän oman merkityksellisyyden tunnettaan. Käsitöistä saatava ilo, rentoutuminen ja stressistä palautuminen sekä vuorovaikutus omien töiden esittelyjen sekä vinkkien ja ideoiden jakaminen koettiin myös erittäin tärkeäksi. Tutkimus vahvisti omakohtaisia kokemuksia ja ennakkokäsityksiä siitä, että käsitöiden tekeminen korreloi yksilön subjektiivisiin kokemuksiin hyvinvoinnista ja ryhmään kuulumisen lisää yhteisöllisyyttä ja sosiaalista kanssakäymistä.

Aikaisemmissa tutkimuksissa on tutkittu käsitöiden tuomaa sosiaalista merkitystä ja sen on todettu tukevan hyvinvointia. Usein tutkimuksiin osallistuneet mainitsevat sosiaalisen median ja sen tärkeyden harrastuksensa kannalta, mutta sosiaalisen median merkityksiä tai syitä, miksi se on niin tärkeä ei ole kovinkaan paljon tutkittu. Tässä tutkielmassa onkin keskitytty siihen, millaisia merkityksiä neulonnan harrastamisella on sosiaaliselle hyvinvoinnille ja millaisia syitä sosiaalisen median yhteisöissä olemiseen on.

Tämä tutkielma keskittyi neulonnanharrastajiin, hyvinvointiin ja Facebookin neulontaihteisten ryhmien merkityksiin. Jatkotutkimusaihe voisi tarkastella, miten neulontayhteisöt ja sosiaalinen media vaikuttavat neulonnanharrastajien erilaisten trendien leviämiseen sekä neulontatuotteiden tekemiseen. Neulontaryhmien viimeaikaisimpana

trendinä ovat olleet Islantilaisneuleet, joita on ollut näkyvillä paljon sosiaalisen median eri kanavissa ja niistä on myös uutisoitu ahkerasti. Jatkotutkimuksessa voitaisiin tutkia, millä tavoin nämä trendit leviävät ja miten neulojat valitsevat aiheensa. Samalla pureuduttaisiin syihin, millä perusteilla jostakin tuotteesta tulee trendi ja jonka kaikki haluavat tehdä.

Lähteet

- Aalto, T. & Uusisaari, M. (2009). *Nettielämää - sosiaalisen median maailmat*. Jyväskylä: Gummerus kirjapaino. Haettu 17.02.2021 osoitteesta https://www.academia.edu/u/23165432/Nettiel%C3%A4m%C3%A4%C3%A4_-_sosiaalisen_median_maailmat
- Aalto, T. & Luutonen, M. 2012. Trendikkäämpää kuin koskaan? *Taito*, 5, 21–24.
- Aaltola, J. & Valli, R. 2015. Ikkunoita tutkimusmetodeihin. 2: Näkökulmia aloittelevalle tutkijalle tutkimuksen teoreettisiin lähtökohtiin ja analyysimenetelmiin. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Ahlqvist, T., Bäck, A., Halonen, M. & Heinonen, S. 2008. *Social Media Roadmaps. Exploring the futures triggered by social media*. Espoo: VTT Tiedotteita. Haettu 03.02.2021 osoitteesta <https://www.vttresearch.com/sites/default/files/pdf/tiedotteet/2008/T2454.pdf>
- Aikasalo, P. 2006. Käsityöt osana naisten elämää. Teoksessa L. Kaukinen & M. Collanus (toim.), *Tekstejä ja kangastuksia – puheenvuoroja käsityöstä ja sen tulevaisuudesta* (40– 54). Tampere: Akatiimi.
- Burt, E. L., & Atkinson, J. 2012. The relationship between quilting and wellbeing. *Journal of Public Health (Oxford, England)*, 34(1), 57. doi:10.1093/pub-med/fdr041
- Corkhill, B., Hemmings, J., Maddock, A., & Riley, J. 2014. Knitting and well-being. *Textile*, 12(1). doi:10.2752/175183514x13916051793433
- Eskola, J. & Suoranta, J. 2008. *Johdatus laadulliseen tutkimukseen*. Tampere: vastapaino.
- Hagedorn, A. & Springgay, S. 2013. 'Making' our way through DIY and crafting communities in Toronto. *Craft Research*, 4 (1), 11–30.
- Hanifi, R. 2005. Vapaa-ajan harrastukset – itse tekeminen, aktiivinen harrastaminen. Teoksessa M. Liikkanen, R. Hanifi & U. Hannula (toim.), *Yksilöllisiä valintoja, kulttuurien pysyvyyttä: Vapaa-ajan muutokset 1981–2002* (126). Helsinki: Tilastokeskus.
- Hanifi, R., & Pääkkönen, H. 2011. *Ajankäytön muutokset 2000-luvulla*. Helsinki: Tilastokeskus.
- Hemmings, J. 2014. Knitting and well-being. *Textile the journal of Cloth and Culture* 12 (1). DOI:10.2752/175183514x13916051793433
- Hirsjärvi, S. & Remes, P & Sajavaara, P. 2003. *Tutki ja kirjoita*. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.
- Huotilainen, M. & Peltonen, L. 2017. *Tunne aivosi*. Helsinki: Otava.

Huotilainen, M. 2014. Mitä aivoissa tapahtuu, kun kädet tekevät käsitöitä. Haettu 5.3.2021 osoitteesta https://prezi.com/_nuillr8ukx7/mita-aivoissa-tapahtuu-kun-kadet-tekevut-kasitoita/

Huotilainen, M., Rankanen, M., Groth, C., Seitamaa-Hakkarainen, P., & Mäkelä, M. 2018. Why our brains love arts and crafts: Implications of creative practices on psychophysical well-being. *Formakademisk*, 11(2), 1. doi:10.7577/formakademisk.1908

Kivinen, R., Keränen, K. & Ruuti, M. 2010. Parasta aivoillesi: ohjeita aivojen hyvinvointiin. Keuruu: Otavan Kirjapaino Oy.

Kojonkoski-Rännäli, S. 2006. Käsityön kaunis tulevaisuus. Teoksessa M. Collanus & L. Kaukinen (toim.), *Tekstejä ja kangastuksia: puheenvuoroja käsityöstä ja sen tulevaisuudesta* (97–107). Tampere: Akatiimi.

Kojonkoski-Rännäli, S. 1995. Ajatus käsissämme. Käsityön käsitteen merkityssisällön analyysi. Turun yliopiston julkaisuja. Sarja C. Osa 109.

Kotiranta, Tuija & Haaki, Raili & Niemi, Petteri 2011. Sosiaalisuus ja sosiaalinen hyvinvointi. Teoksessa Kotiranta, Tuija & Niemi, Petteri & Haaki, Raili (toim.). *Sosiaalisen toiminnan perusta*. Gaudeamus Helsinki University Press, Helsinki. 241–248.

Kouhia, A. 2016. Iloa, paloa ja jouten oloa: käsitöiden harrastaminen ja harrastamisen tulevaisuus. *Futura* 35 (2016): 3, s. 20-31. <http://elektra.helsinki.fi/libproxy.helsinki.fi/se/f/0785-5494/35/3/iloapalo.pdf>

Kulttuuriosallistumisen Muutokset 2017, Liitetaulukko 24. Kädentaitojen harrastaminen, 15 vuotta täyttäneet (1981, 1991, 2002, 2017). Helsinki: Tilastokeskus. Haettu 20.1.2021 osoitteesta https://www.stat.fi/til/vpa/2017/01/vpa_2017_01_2018-11-21_tau_024_fi.html

Kuznetsov, S. & Paulos, E. 2010. Rise of the expert amateur: DIY projects, communities, and cultures. *Proceedings of the 6th Nordic Conference on Human Computer Interaction 2010*.

Lightning guides. 2015. Social media. Facebook, Twitter and the modern revolution.

Maaseudun tulevaisuus. 2021. Korona-ajan neulomisbuumi ei laannu – harrastajissa on entistä enemmän nuoria aikuisia. Haettu 3.4.2021 osoitteesta <https://www.maaseuduntulevaisuus.fi/i ihmiset-kulttuuri/artikkeli-1.1341570>

Metsämuuronen, J. 1995. Harrastukset ja omaehtoinen oppiminen. Sitoutuminen, motivaatio ja coping. *Tutkimuksia* 146. Helsinki: Helsingin yliopisto, opettajankoulutuslaitos.

Metsämuuronen, J. 2006. Tutkimuksen tekemisen perusteet ihmistieteissä. Helsinki: International Methelp

Metsämuuronen, J. 2008. Laadullisen tutkimuksen perusteet. Helsinki: International Methelp Ky.

Mayne, A. 2016. Feeling lonely, feeling connected: Amateur knit and crochet makers online. *Craft Research*, 7(1), 11-29. doi:10.1386/crre.7.1.11_1

Na, Y. 2012. *Craftology: Redefining Contemporary Craft in Culture, People and Sustainability*. Helsinki: Aalto University, School of Arts.

Niskasaari, E. 2020. Korona käynnisti käsityöbuumin – muhkupipo ja islantilainen neule ovat tämän vuoden neulehitejä. *Kaleva-lehti*. Haettu 23.1.2021 ositteesta <https://www.kaleva.fi/korona-kaynnisti-kasityobuumin-muhkupipo-ja-islant/3212703>

Nykänen, I. 2014. *Käsitöiden tekeminen vapaa-ajalla. Käsityötieteen pro gradu – tutkielma*. Helsingin yliopisto. Käyttäytymistieteellinen tiedekunta, Opettajankoulutuslaitos.

Ojanen, M. 2009. *Hyvinvoinnin käsikirja*. Helsinki: Kirjapaja.

Opetushallitus 2014. *Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014*. Helsinki.

Pi, S-M., Chou, C-H., & Liao, H-L. 2013. A study of Facebook Groups members' knowledge sharing. *Computers in Human Behavior* 29, 1971–1979.

Pöllänen, S. 2006. *Käsityö terapiana ja terapeuttisena toimintana*. Haettu 4.3.2021 osoitteesta <http://sokl.uef.fi/verkojulkaisut/monitiet/pdf/pollanen.pdf>

Pilke, E. 2007. Joukossa luovuuskin tiivistyy. Uudenlainen yhteisöllisyys – haaste ja mahdollisuus. Teoksessa J. Multisilta, A. Seppä & J. Suominen (toim.), *Käyttäjäyhteisöt ja tuotekonseptit. Tutkimuksia ihmiskeskeisestä teknologiasta ja visuaalisuudesta*. Porin kulttuurituotannon ja maisemantutkimuksen laitos. Julkaisu numero 11, 35-56.

Pöllänen, S. 2012. *Käsityö ja psyykinen hyvinvointi käsityön tutkimuskentässä*. *Journal of Finnish Universities of Applied Sciences*. Viitattu 20.1.2021 <https://docplayer.fi/20279289-Kasityo-ja-psykinen-hyvinvointi-kasityon-tutkimuskentassa.html>

Pöllänen, S. & Kröger, T. 2004. Näkökulmia kokonaiseen käsityöhön. Teoksessa J. Enkenberg, E. Savolainen & P. Väisänen (toim.), *Tutkiva opettajankoulutus – taitava opettaja* (s. 160–172). Joensuu: Joensuun yliopisto, Savonlinnan opettajankoulutuslaitos.

Pöllänen, S. 2015a. Elements of crafts that enhance well-being textile craft makers' descriptions of their leisure activity. *Journal of Leisure Research*, 47(1), 58–78.

Pöllänen S. 2015. Crafts as Leisure-Based Coping: Craft Makers' Descriptions of Their Stress-Reducing Activity, *Occupational Therapy in Mental Health*, 31:2, 83-100, DOI: 10.1080/0164212X.2015.1024377

Pöllänen, S. & Voutilainen, L. 2017. Crafting Well-Being: Meanings and Intentions of Stay-at-Home Mothers' Craft-Based Leisure Activity. *Leisure Sciences*, 40(6), 617-633. DOI:10.1080/01490400.2017.1325801

Pöllänen Sinikka & Weissmann-Hanski Marja. 2019. Hand- made well-being: Textile crafts as a source of eudaimonic well-being, *Journal of Leisure Research*, 51:3, 348-365, DOI: 10.1080/00222216.2019.1688738

Rankanen, Groth, Seitamaa-Hakkarainen & Mäkelä. 2018. Why our brains love arts and crafts. Vol.11 Nr.2, 2018, Art 1, 1-18. DOI: <https://doi.org/10.7577/formakademisk.1908>

Rauramo, Päivi 2004. Työhyvinvoinnin portaat. Edita Publishing Oy, Helsinki.

Riley, J., Corkhill, B., & Morris, C. 2013. The benefits of knitting for personal and social wellbeing in adulthood: Findings from an international survey. *The British Journal of Occupational Therapy*, 76(2), 50–57. doi:10.4276/030802213X13603244419077
Saantitapa: http://www.stat.fi/til/vpa/2017/01/vpa_2017_01_2018-11-21_tau_024_fi.html

Seitamaa-Hakkarainen, P., Huutilainen, M., Mäkelä M., Groth C. & Hakkarainen, K. 2016. How can neuroscience help understand design and craft activity? The promise of cognitive neuroscience in design studies. *FORMakademisk* Vol. 9 (1), 1–16.

Selin Sari. 2017. Yle. Onko some paras sparraaja käsityön tekijälle? Haettu 20.1.2021 osoitteesta <https://yle.fi/uutiset/3-9969795>

Stannard, C. R., & Sanders, E. A. 2015. Motivations for participation in knitting among young women. *Clothing and Textiles Research Journal*, 33(2), 105–111. doi:10.1177/0887302X14564619

Stannard, C. R., & Sanders, E. A. 2015. Motivations for participation in knitting among young women. *Clothing and Textiles Research Journal*, 33(2), 99-114. doi:10.1177/0887302X14564619

Soininen, M. & Merisuo-Storm, T. 2009. Kasvatustieteellisen tutkimuksen perusteet. Turun yliopisto. Rauman opettajankoulutuslaitos.

Suomen virallinen tilasto (SVT): Vapaa-ajan osallistuminen. Helsinki: Tilastokeskus. Haettu 8.3.2021 osoitteesta <http://www.stat.fi/til/vpa/>

Suominen, J. 2013. Facebookin nousu ja surmaajan lataukset. Teoksessa J. Suominen, P. Saarikoski, R. Turkiainen & S. Österman (toim) *Sosiaalisen median lyhyt historia* (119-145). Tallinna: Gaudeamus Helsinki University Press.

Suominen, J. 2013. Johdanto – Sosiaalisen median aika. Teoksessa J. Suominen, P. Saarikoski, R. Turkiainen & S. Österman (toim) *Sosiaalisen median lyhyt historia* (9-27). Tallinna: Gaudeamus Helsinki University Press.

Taitoliitto. 2019. Tutkimus kertoo käsityöharrastuksen suuresta suosiosta! Haettu 15.1.2021 osoitteesta <https://taitoshop.fi/tutkimus-kertoo-kasityoharrastuksen-suuresta-suosiosta/>

Taitoliitto. 2018. Käsitöiden harrastaminen Suomessa 2018. Haettu 28.3.2021 osoitteesta https://www.taito.fi/wp-content/uploads/sites/5/2018/11/K%C3%A4sit%C3%B6iden-harrastaminen-Suomessa-kyselyyhteenveto_taitofi.pdf

Talouselämä. 2021. Novitan myynti kasvoi tammikuussa 50 prosenttia – ”Neulominen tuo lohtua ja turvaa epävarmuuden keskellä”. Haettu 1.3.2021 osoitteesta <https://www.talouselama.fi/uutiset/novitan-myynti-kasvoi-tammikuussa-50-prosenttia-neulominen-tuo-lohtua-ja-turvaa-epavarmuuden-keskella/af84ddfb-be99-4774-bb97-dac1bc8bc457>

THL verkkosivu. 2020. Haettu 27.1.2021 osoitteesta <https://thl.fi/fi/web/hyvinvointi-ja-terveyserot/eriarvoisuus/hyvinvointi>

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2009. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Kustannusosakeyhtiö Tammi, Helsinki.

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2018. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Kustannusosakeyhtiö Tammi, Helsinki.

Vilka, H. 2007. Tutki ja mittaa. Määrällisen tutkimuksen perusteet. Kustannusosakeyhtiö Tammi, Helsinki.

Vilhunen, K. 2012. Neuleblogit käsityön muistikirjana: Tutkimus käsitöiden tekemisestä ja yhteisöllisyyden kokemuksesta neuleblogeissa. Käsityötieteen lisensiaatintutkimus. Itä-Suomen yliopisto, Filosofinen tiedekunta.

Vähälä, E., 2003. Luovan käsityöprosessin yhteydet psyykkiseen hyvinvointiin. Käsityön aikana koettujen itseraportoitujen emootiokokemusten ja fysiologisten vasteiden väliset yhteydet. Käsityötieteen lisensiaatintutkimus. Joensuun yliopisto. Kasvatustieteiden tiedekunta. Käsityönopettajan koulutuslinja.

Liitteet

Liite 1: Saatekirje

Hei!

Teen käsityötieteen Pro graduani neulonnan vaikutuksista yksilön hyvinvoinnille, ke-
rään siihen aineistoa verkkokyselyä. Tutkimuksessa on tavoitteena tutkia kuinka so-
siaalisen median yhteisöt, ja neulonta vaikuttavat yksilön hyvinvoinnin kokemuksiin.
Olisi erittäin mukavaa, mikäli osallistuisit kyselyyn, joka löytyy seuraavan linkin takaa:

https://educationhelsinki.eu.qualtrics.com/jfe/form/SV_3TReu8mlp-Fvmq58?fbclid=IwAR1vCq13mjABmo2pV9IHtzERgFtwR7ShIUDD-iXW5t_77s1hOe6YFLIHsQE

Vastaaminen kyselyyn vie noin 15 minuuttia ja kaikkien vastanneiden kesken arvon 30€ arvoisen lahjakortin voittajan valitsemaan käsityötarvikekauppaan. Mikäli haluat osallistua arvontaan, täytähän nimesi sille varattuun kohtaan. Arvonta suoritetaan kyselyn sulkeuduttua ja olen yhteydessä suoraan voittajaan. Kyselyyn vastaaminen on täysin vapaaehtoista ja tulokset käsitellään anonyymisti, eikä tutkimukseen osallistuneita voida tunnistaa.

HUOM! Kysely koskee neulonnan harrastamista ei virkkausta tai muita tekniikoita.

Kysely on auki 08.01.2021-24.01.2021

Kiitos etukäteen kaikille vastanneille!

Lisätietoja: maria.varonen@helsinki.fi

Maria Varonen

Liite 2: Verkkokyselyn kysymykset

Taustatiedot

Sukupuoli

Nainen
Mies
Muu

Ikä

Alle 25 vuotta
25-45 vuotta
46-60 vuotta
61-80 vuotta
Yli 80 vuotta

Koulutustaso

(valitse korkein koulutustasosi)
Peruskoulu
Lukio tai ammattikoulu
Alempi korkeakoulututkinto
Ylempi korkeakoulututkinto

Olen...

Riviyöntekijä
Toimihenkilö
Ylempi toimihenkilö
Yrittäjä/ Yksityinen ammatinharjoittaja
Kotiäiti/ koti-isä
Opiskelija/koululainen
Eläkeläinen
Työtön
Muu

Asuinpaikkakunta/maakunta:

1. Ahvenanmaa
2. Etelä-Karjala
3. Etelä-Pohjanmaa
4. Etelä-Savo
5. Itä-Uusimaa
6. Kainuu
7. Kanta-Häme
8. Keski-Pohjanmaa
9. Keski-Suomi
10. Kymenlaakso
11. Lappi
12. Pirkanmaa
13. Pohjanmaa
14. Pohjois-Karjala
15. Pohjois-Pohjanmaa
16. Pohjois-Savo
17. Päijät-Häme
18. Satakunta
19. Uusimaa

20. Varsinais-Suomi

21. Ulkomaat Onko sinulla käsityöalan koulutus?

Ei

Kansanopistotason koulutus

Ammattikoulutason koulutus

Korkeakoulutason koulutus

Muu käsityöalan koulutus

Jos vastasit muu käsityöalan koulutus, niin mikä?

Kuinka monta vuotta olet harrastanut neulontaa?

Alle 6kk

6kk-2 vuotta

3-5 vuotta

6-10 vuotta

11-20 vuotta

Yli 20 vuotta

Kuinka usein harrastat neulontaa?

Päivittäin

Viikoittain

Kuukausittain

Vuosittain

Harvemmin kuin vuosittain

Kuinka paljon neulot päivän aikana?

Alle tunnin

1 tai 2 tuntia

3 tai 4 tuntia

5 tai 6 tuntia

7 tuntia tai enemmän

Missä tai kenen toimesta olet oppinut neulomaan?

(Voit valita useamman vaihtoehdon)

Itse opiskellut

Kotoa (vanhemmat, sisarukset)

Sukulainen muu kuin lähiperhe (tädit, sedät, isovanhemmat jne.)

Peruskoulu/Kansakoulu

Kansalaisopisto/Työväenopisto tai muu ohjattu harrastustoiminta

Jokin muu

Oletko osallistunut kansalaisopistoissa/työväenopistoissa tai käynyt muilla ohjatuilla neulontakursseilla?

En ole osallistunut

Olen, muutaman lyhyen kurssin

Olen, useita lyhyitä kursseja

Olen, muutamana vuotena

Olen, useita vuosia

Oletko osallistunut tai käyt mahdollisesti tällä hetkellä neulontatapaamisissa, neulontakahviloissa tai muissa vastaavissa?

En ole
Muutaman kerran
Käyn tai kävin viikoittain
Käyn tai kävin kuukausittain
Käyn tai kävin vuosittain

Neulonta ja hyvinvointi

Mihin neulontaryhmään tai ryhmiin kuulut Facebookissa? (Voit valita useamman vaihtoehdon)

Iloinen villasukka- ja neuleryhmä
Neulonta
Neuloosi
Jokin muu

Jos vastasit jokin muu, niin mikä neulontaryhmä?

Miten kauan olet ollut jäsenenä tässä neuleryhmässä tai neuleryhmissä?

alle 6 kuukautta
6kk- alle vuoden
1-2 vuotta
3-5 vuotta
yli viisi vuotta

Kuinka merkityksellisenä pidät jäsenyyttäsi neulontaryhmässä Facebookissa oman sosiaalisen hyvinvointisi kannalta?

En lainkaan
Jonkin verran
Melko paljon
Erittäin paljon
En osaa sanoa

Kuinka usein vieraillet neulontaryhmässä tai ryhmissä mihin kuulut?

Useammin kuin kerran päivässä
Joka päivä
Muutaman kerran viikossa
Pari kertaa kuukaudessa
Kerran kuukaudessa tai harvemmin

Neulontaryhmään kuulumisesta saan...?

Sosiaalisia kontakteja
Vinkkejä
Vertaispalautetta
Iloa, kun saan jakaa kuvia töistäni
Kehuja taidoistani tai töistäni

Kerro ja pohdi minkä vuoksi olet jäsenenä neulontaryhmässä tai ryhmissä?

Koetko saavasi positiivisia vaikutuksia sosiaaliselle hyvinvoinnillesi kuulumalla neulontaryhmään tai ryhmiin Facebookissa?

En lainkaan
Jonkin verran
Melko paljon
Erittäin paljon
En osaa sanoa

Kerro ja kuvaile millainen merkitys neulonnalla on sinun sosiaaliselle hyvinvoinnillesi?

Koetko saavasi ryhmästä tukea tai apua neulonta töihisi liittyen?

En ollenkaan
Jonkin verran
Melko paljon
Erittäin paljon
En osaa sanoa

Oletko saanut neulontaryhmästä kavereita tai ystäviä, joita tapaat vapaa-ajallasi?

En ollenkaan
Muutamia
Useita
Todella monia
En osaa sanoa

Oletko osallistunut yhteisiin neulonta projekteihin, kuten esimerkiksi KAL-neulontaan?

KAL=Knit along

Päivittäin julkaistaan jollain alustalla esim. Facebook pieni pätkä jotain neuleohjetta, jota jokainen sitten neuloo omaan tahtiin.

Kyllä, osallistun säännöllisesti
Kyllä, osallistun joskus
En ole vielä, mutta aion
En ole, enkä aio osallistua

Kuinka aktiivisesti osallistut neulontaryhmässä keskustelemaan?

(Keskustelulla tarkoitetaan kommentointia sekä omia julkaisuja)

En ollenkaan
Jonkin verran
Melko paljon
Erittäin paljon
En osaa sanoa

Syitä, miksi haluan olla osana neulontaryhmää:

Omien töiden julkaisu
Ollakseni yhteydessä muiden ryhmäläisten kanssa
Jakaakseni tietoa/neuvoja
Ilmaistakseni itseäni
Vertaispalaute

Mitä merkityksiä neuleryhmällä on harrastuksesi kannalta?

Ryhmän avulla saan tietoa/vinkkejä tekniikoista ja neulontatavoista
Ryhmän kautta löydän uusia neulonta ideoita ja malleja
Ryhmästä saan arvostusta töilleni ja taidoilleni
Ryhmä pitää neulontaharrastukseni vireänä
Ryhmästä saan palautetta töistäni
Ryhmän kautta saan apua ja neuvoja neulontaan
Ryhmän kautta näen minkälaisia neuletöitä muut tekevät

Teetkö käsitöitä yksin vai yhdessä muiden kanssa?

Yksin
Yhdessä
Molempia

Teetkö neuletöitä...

Kun olet vihainen tai suuttunut
Kun olet surullinen
Kun olet onnellinen tai iloinen
Kun haluat rentoutua
Kun haluat käsitellä mielessä pyöriviä ajatuksia
Kun haluat purkaa stressiäsi
Kun haluat itsellesi mieleistä tekemistä

Pohdi millaista elämäsi olisi ilman neulonta harrastusta?

Kuinka tärkeänä olet pitänyt jäsenyyttäsi neulontaryhmässä Covid -19 pandemian aikana?

En ollenkaan
Jonkin verran tärkeänä
Melko tärkeänä
Erittäin tärkeänä
En osaa sanoa

Kerro ja pohdi miksi olet pitänyt jäsenyyttäsi neulontaryhmässä tärkeänä Covid -19 pandemian aikana?

Liite 3: määrällisten kysymysten analyysit

Sukupuoli	prosentuaalinen jakauma	N=889
Nainen	99,2%	N=882
Mies	0,3%	N=3
Muu	0,5%	N=4

Ikä	prosentuaalinen jakauma	N=889
Alle 25 vuotta	11%	N=102
25-45 vuotta	43%	N=384
46-60 vuotta	28%	N=246
61-80 vuotta	17%	N=155
Yli 80 vuotta	1 %	N=2

Koulutustaso (valitse korkein koulutustasosi)	prosentuaalinen jakauma	N=889
Peruskoulu	3%	N=30
Lukio tai ammattikoulu	36%	N=320
Alempi korkeakoulututkinto	39%	N=344
Ylempi korkeakoulututkinto	22%	N=195

Olen...	prosentuaalinen jakauma	N=889
Rivityöntekijä	27%	N=237
Toimihenkilö	17%	N=151
Ylempi toimihenkilö	11%	N=99
Yrittäjä/ Yksityinen ammatinharjoittaja	3%	N=29
Kotiäiti/ koti-isä	3%	N=29
Opiskelija/koululainen	14%	N=125
Eläkeläinen	16%	N=141
Työtön	6%	N=56
Muu	2%	N=22

Asuinpaikkakunta/maakunta:	prosentuaalinen jakauma	N=889
1. Ahvenanmaa	0%	N=0
2. Etelä-Karjala	2%	N=21
3. Etelä-Pohjanmaa	3%	N=23
4. Etelä-Savo	4%	N=34
5. Itä-Uusimaa	1%	N=10
6. Kainuu	1%	N=12
7. Kanta-Häme	4%	N=38
8. Keski-Pohjanmaa	0%	N=6
9. Keski-Suomi	7%	N=62
10. Kymenlaakso	3%	N=24
11. Lappi	4%	N=37
12. Pirkanmaa	9%	N=79
13. Pohjanmaa	1%	N=13
14. Pohjois-Karjala	5%	N=42
15. Pohjois-Pohjanmaa	9%	N=82
16. Pohjois-Savo	4%	N=34
17. Päijät-Häme	4%	N=36
18. Satakunta	3%	N=31
19. Uusimaa	23%	N=206
20. Varsinais-Suomi	10%	N=93
21. Ulkomaat	1%	N=6

Onko sinulla käsityöalan koulutus?	prosentuaalinen jakauma	N=889
Ei	86%	N=767
Kansanopistotason koulutus	2%	N=13
Ammattikoulutason koulutus	6%	N=56
Korkeakoulutason koulutus	3%	N=27
Muu käsityöalan koulutus	3%	N=26

Kuinka monta vuotta olet harrastanut neulontaa?	prosentuaalinen jakauma	N=889
Alle 6kk	4%	N=36
6kk-2 vuotta	9%	N=82
3-5 vuotta	10%	N=88
6-10 vuotta	15%	N=130
11-20 vuotta	16%	N=139
Yli 20 vuotta	47%	N=414

Kuinka usein harrastat neulontaa?	prosentuaalinen jakauma	N=889
Päivittäin	58%	N=520
Viikoittain	33%	N=296
Kuukausittain	6%	N=49
Vuosittain	2%	N=21
Harvemmin kuin vuosittain	1%	N=3

Kuinka paljon neulot päivän aikana?	prosentuaalinen jakauma	N=889
Alle tunnin	9%	N=83
1 tai 2 tuntia	57%	N=505
3 tai 4 tuntia	28%	N=253
5 tai 6 tuntia	4%	N=36
7 tuntia tai enemmän	2%	N=12

Missä tai kenen toimesta olet oppinut neulomaan? (Voit valita useamman vaihtoehdon)	prosentuaalinen jakauma	N=889
Itse opiskellut	40%	N=564
Kotoa (vanhemmat, sisarukset)	15%	N=215
Sukulainen muu kuin lähiperhe (tädit, sedät, isovanhemmat jne.)	8%	N=110
Peruskoulu/Kansakoulu	31%	N=433
Kansalaisopisto/työväenopisto tai muu ohjattu harrastustoiminta	2%	N=28
Jokin muu	4%	N=54

Oletko osallistunut kansalaisopistoissa/työväenopistoissa tai käynyt muilla ohjatuilla neulontakursseilla?	prosentuaalinen jakauma	N=889
En ole osallistunut	91%	N=797
Olen, muutaman lyhyen kurssin	5%	N=48
Olen, useita lyhyitä kursseja	1%	N=9
Olen, muutamana vuotena	2%	N=14
Olen, useita vuosia	1%	N=11

Oletko osallistunut tai käyt mahdollisesti tällä hetkellä neulontatapaamisissa, neulontakahviloissa tai muissa vastaavissa?	prosentuaalinen jakauma	N=889
En ole	75%	N=666
Muutaman kerran	14%	N=122
Käyn tai kävin viikoittain	5%	N=43
Käyn tai kävin kuukausittain	5%	N=46
Käyn tai kävin vuosittain	1%	N=8

Mihin neulontaryhmään tai ryhmiin kuulut Facebookissa? (Voit valita useamman vaihtoehdon)	prosentuaalinen jakauma	N=889
Iloinen villasukka- ja neuleryhmä	19%	N=373
Neulonta	23%	N=451
Neuloosi	33%	N=618
Jokin muu	26%	N=494

Miten kauan olet ollut jäsenenä tässä neuleryhmässä tai neuleryhmissä?	prosentuaalinen jakauma	N=889
alle 6 kuukautta	22%	N=198
6kk- alle vuoden	14%	N=123
1-2 vuotta	29%	N=262
3-5 vuotta	27%	N=236
yli viisi vuotta	8%	N=70

Kuinka merkityksellisenä pidät jäsenyyttäsi neulontaryhmässä Facebookissa oman sosiaalisen hyvinvointisi kannalta?	prosentuaalinen jakauma	N=889
En lainkaan	20%	N=176
Jonkin verran	47%	N=417
Melko paljon	24%	N=209
Erittäin paljon	9%	N=79
En osaa sanoa	1%	N=8

Kuinka usein vieraillet neulontaryhmässä tai ryhmissä mihin kuulut?	prosentuaalinen jakauma	N=889
Useammin kuin kerran päivässä	13%	N=115
Joka päivä	49%	N=440
Muutaman kerran viikossa	32%	N=287
Pari kertaa kuukaudessa	4%	N=37
Kerran kuukaudessa tai harvemmin	2%	N=10

Koetko saavasi positiivisia vaikutuksia sosiaaliselle hyvinvoinnillesi kuulumalla neulontaryhmään tai ryhmiin Facebookissa?	prosentuaalinen jakauma	N=889
En lainkaan	16%	N=140
Jonkin verran	51%	N=452
Melko paljon	21%	N=190
Erittäin paljon	9%	N=77
En osaa sanoa	3%	N=30

Koetko saavasi ryhmästä tukea tai apua neulonta töihisi liittyen?	prosentuaalinen jakauma	N=889
En ollenkaan	7%	N=62
Jonkin verran	45%	N=400
Melko paljon	28%	N=251
Erittäin paljon	15%	N=134
En osaa sanoa	5%	N=42

Oletko saanut neulontaryhmästä kavereita tai ystäviä, joita tapaavat vapaa-ajallasi?	prosentuaalinen jakauma	N=889
En ollenkaan	92%	N=820
Muutamia	5%	N=46
Useita	1%	N=10
Todella monia	1%	N=5
En osaa sanoa	1%	N=8

Oletko osallistunut yhteisiin neulonta projekteihin, kuten esimerkiksi KAL-neulontaan? KAL=Knit along	prosentuaalinen jakauma	N=889
Kyllä, osallistun säännöllisesti	8%	N=68
Kyllä, osallistun joskus	28%	N=245
En ole vielä, mutta aion	39%	N=351
En ole, enkä aio osallistua	25%	N=225

Kuinka aktiivisesti osallistut neulontaryhmässä keskustelemaan?	prosentuaalinen jakauma	N=889
En ollenkaan	36%	N=323
Jonkin verran	57%	N=507
Melko paljon	5%	N=46
Erittäin paljon	1%	N=10
En osaa sanoa	1%	N=3

Teetkö käsitöitä yksin vai yhdessä muiden kanssa?	prosentuaalinen jakauma	N=889
Yksin	66%	N=584
Yhdessä	0%	N=6
Molempia	34%	N=299

Kuinka tärkeänä olet pitänyt jäsenyyttäsi neulontaryhmässä Covid -19 pandemian aikana?	prosentuaalinen jakauma	N=889
En ollenkaan	21%	N=184
Jonkin verran tärkeänä	28%	N=251
Melko tärkeänä	23%	N=200
Erittäin tärkeänä	20%	N=179
En osaa sanoa	8%	N=75